

IZHAJA VSAKI DAN

Kudi ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. Pesmične štev. se prodajajo po 3 nvč. (6 stot.) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, St. Petru, Postojni, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolmini, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele štev. po 5 nvč. (10 stot.).

OGLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 kolone. CENE: Trgovinske in obrtne oglase po 8 st. mm, osmrtnice, zahvale, poslanice, oglase denarnih zavodov po 30 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka nadaljnjá vrsta K 2. Mali oglasi po 3 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelék uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

NAROČNINA ZNAŠA

za vse leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na naročbe brez dopolne naročnine, se uprava ne ozira. Naročnina na nedeljsko izdanje „EDINOSTI“ stane: cele leto K 5.20, pol leta 2.60.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo. Naročnino, oglašje in reklamacije je pošiljati na upravo lista. UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 18 (Narodni dom).

Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Tiskarica tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu, ul. Giorgio Galatti št. 18.

Poštno-hranilnični račun št. 841-652. TELEFON št. 11-57.

BRZOJAVNE VESTI

Slavnostna seja poslanske zbornice.

DUNAJ 28. Ob 1. uri popoldne se je povodom vladnega jubileja cesarjevega večila slavnostna seja poslanske zbornice. Poslanci in vsi ministri so prišli v prazničnih oblekah.

Predsednik: Visoka zbornica! (Zbornica se je dvignila.) Zbrali smo se danes k reiki in znameniti slavnosti. V malo dneh dovrši naš cesar in kralj 60. leto svojega vladanja. Dve človeški dobi sta od onega 2. decembra 1848 prešli, ko je stopil cesar na prestolje in neopogujen v popolni tvorilni moči se sedaj bliža dnevu, ko mu njegovi narodi čestitajo k dijamantni jubilejni slavnosti. Zgodovini Avstrije pripada dejstvo, da je cesar Fran Josip uresničil veliko moderno državno misel zakonitega udeleževanja naroda na vladanju v Avstriji. Dobrotna usoda je dala, da je vladar dovedel razširjenje volilne pravice do onega zaključka, ki edgovarja idealom vsake premišljene zgodovinske nade in za dobo 60 let mora pač veljati kakor niti velenameniti svobodomiselnih razvoj. Nam je ta vesela usoda naklonila veliko veselje, da se smemo vzvišeni vladarju na njegovem tako redkem jubilejnem dnevu iz vsega srca zahvaliti.

Visoka zbornica! Premenljive čase je videl naš cesar; v življenju ni mu vedno sijala sreča. Marsikatera težka skrb je stiskala njega in državo. Nobena človeška nadloga mu ni prizanesla. Vedno si je pa cesar ohranil zupanje v Boga in ljubezen do svojih narodov. Veliko izkustvo je vodilo vladarja. Vedno je točno izpolnjeval svoje vladarske dolžnosti. Vsi narodi sedanjosti vedo in spoštujejo, kar je Fran Josip I. kakor cesar delal in dosegel, kakor človek doživel in premagal.

Govornik je z željo, naj Previdnost še dolgo let ohrani vladarja v blagor države in

njegovih narodov, naj ga vedno do najskrajnejih dni njegovega življenja spremlja najobilnejši božji blagoslov, ter je končno pozval poslance naj vskliknejo: „Živijo naš premislivci cesar in gospod Fran Josip I.“

Zbornica se je temu pozivu odzvala. — Na to je predsednik prosil zbornico, naj pooblasti predsedstvo zbornice, da čestita cesarju povodom njegovega jubileja. Zbornica je ob živahnem, dolgotrajnem odobravanju in ploskanju predsedstvo v to pooblastila. Na to je bila seja zaključena.

Slavnostna seja gospodske zbornice.

DUNAJ 28. Ob 4. uri popoldne se je sestala gospodska zbornica na slavnostno sejo. Zbornica je bila vrlo dobro pošečena. Členi gospodske zbornice so prišli v praznični obleki. Nagovor je imel predsednik Windischgrätz. Potem je zbornica izvolila poklonstveno deputacijo, ki bo v ponedeljek cesarju čestitala. — Seja je bila na to zaključena.

Poklonstvena deputacija uradnikov pri cesarju.

DUNAJ 28. Danes je v sprejel cesar poklonstveno deputacijo državnih uradnikov. Navzoči so bili ministerski predsednik Bienenrth in drugi ministri. V imenu uradnikov je imel na cesarja nagovor ministerski predsednik Bienenrth.

Dar italijanskega kralja.

RIM 28. Kralj je podaril 100.000 lir za bedno prebivalstvo na Siciliji, ki je trpelo vsled zadnjih povodov.

BOSNA.

SARAJEVO 28. Popolnoma neosnovana je vest, razširjena po listih, da se je neka srbska ustaška četa pri Srebrenici spopadla z avstrijskim vojaškim oddelkom.

Peticija polit. društva Edinost

v stvari italijanskega vseučilišča.

Naše politično društvo je poslalo zbornici poslancev nastopno peticijo:

Visoka zbornica!

Prašenje italijanskega vseučilišča v Trstu je, kolikor se more soditi po utisku, napravljeno od dogodkov zadnjih dni, stopilo v odločilen štadij. Ž njim se peča javno mnenje in se pečajo vsi merodajni faktorji, ž njim se bo morala v najkrajšem času na en ali drugi način pečati tudi ta visoka zbornica.

Prašenje je že po svoji vsebini velikega in dalekosežnega pomena. Kakor pa je ob narodnostnih razmerah te državne polovice in posebno onih pokrajin, v katerih prebivajo Italijani, samo o sebi umevno, se pomen italijanskega vseučilišnega prašanja razteza preko mej interesnega okrožja avstrijskih Italijanov: to prašenje zadevuje direktno tudi primorske Slovence in posebno še tržaške Slovence.

Iz tega izhaja kakor neizogibna posledica, da se italijanskemu vseučiliščnemu prašanju v Avstriji ne najde pravična in primerna rešitev, razun v sporazumu Italijanov in onih, ki prebivajo ž njimi v istih zemljah.

V svrhu, da se ta sporazum olajša in da se preprečijo prenapetosti koraki, ki bi ob enostranskem upoštevanju jednega, in preziranjem drugega prizadetega faktorja rešitev prašanja otežili, bodi tržaškim Slovincem v

tem odločilnem trenutku dovoljeno, da se tudi oni potom svojega političnega društva kakor najbližje prizadeje oglašijo pred to visoko zbornico k prašanju italijanskega vseučilišča v Trstu.

**

Zahteva avstrijskih Italijanov po lastnem vseučilišču na domačih tleh ni nova, in, kadar koli so tržaški Slovinci imeli priliko o nji se izjaviti, so jo pripoznavali pred vsem za kulturno zahtevo in kakor tako pozdravljali z odkritosrčno simpatijo. Jednako zahtevo uveljavljajo Slovinci tudi sami za se; tudi oni vidijo v narodnem vseučilišču na slovenskih tleh cilj praktičnega kulturnega stremjenja in bi morali torej zatajiti svoje najvišje kulturne ideale, ako bi nasprotovali jednaki zahtevi drugega naroda, ki se v tem prašanju — tostran avstrijskih mej — nahaja v istem položaju kakor oni.

Ako so torej tržaški Slovinci prisiljeni v izjavi o italijanskem vseučiliščnem prašanju postaviti napram zahtevi italijanskih sodeželanov svoje pomisleke, svoje pogoje in svoje protizhteve, nikakor ni misliti, da postopajo tako morda iz nasprotstva proti italijanskemu kulturnemu stremljenju.

**

Marveč so avstrijski Italijani v prvi vrsti sami krivi, da ne morejo tržaški Slovinci

tako, kakor bi sicer od srca radi, pridružiti se njihovim željam in, če ne podpirati jih, vsaj ostati nevtralni v boju za italijansko vseučilišče.

Na Primorskem tvorijo Slovani (Slovinci in Hrvati) skoro dvestotinsko večino domačega prebivalstva. V mestu Trstu samem je močna avtohtona slovenska manjšina; neposredna okolica mesta pa je izključno slovenska. Pri državnozbornskih volitvah l. 1907 se je narodnostno razmerje v Trstu in okolici jasno pokazalo v številu na pojedine narodne kandidate oddanih glasov in bi bilo še bolj jasno stopilo na dan, ako ne bi bilo mnogo slovenskih volilcev glasovalo za socijalno-demokratske kandidate.

Politično premoč na vsem Primorskem imajo vključno označenim narodnim razmeram Italijani: v Istri in na Goriško-Gradiščanskem kakor umetna večina v deželnih zborih in v mnogih občinah; v Trstu pa, kjer so zares v večini, imajo in uživajo politično premoč v taki meri, da se slovenska manjšina poleg njih politično skoro niti ne šteje.

Primorski in posebno tržaški Italijani žalibog niso znali vpoštevati resničnih narodnostnih razmer, ampak so se na narodno-političnem in kulturnem polju pustili predaleč zapeljati od svoje politične premoči. In tako se mora še danes po vsem Primorskem, posebno na vročih tržaških tleh, biti ljut boj za vsako najkromnejšo narodno in posebno tudi za vsako kulturno zahtevo slovenskega prebivalstva.

Tržaška občina odreka tisočim za šolo godnih otrok slovenskih starišev prebivajočih sredi tržaškega mesta kljub desetletnim prošnjam elementarno šolako napravo — skromno ljudsko šolo; v Istri je na tisoče slovenskih otrok brez vsakega šolskega pouka, primorski Slovani nimajo niti jedne slovenske meščanske, obrtne ali srednje šole.

To žalostno stanje stvari ne more biti brez upliva na stališče, katero zavzemajo tržaški Slovinci napram italijanskemu vseučiliščnemu prašanju. Tržaški Slovinci ne morejo pri najboljši volji in ob vseh simpatijah za kulturno stremljenje svojih italijanskih sodeželanov prezreti razlike v postopanju Italijanov: ki znajo biti v izrabljanju politične moči brezobzirni do skrajne meje, na jugu, ko gre za slovenske kulturne in narodne pravice, a ki proglasajo vzvišena načela svobode, narodne enakopravnosti, napredka in kulture na Dunaju, ko zahtevajo vseučilišče — za se!

Sporazumu mej obema prizadetima narodoma, Italijanom in primorskim Slovanom, je v predležnem prašanju zaprta pot, dokler prvi ne spremenijo svojega doseданjega postopanja napram tržaškim Slovincem in primorskim Slovanom sploh.

**

Nadaljnji, ne manje tehtni pomislek proti takojšnji rešitvi italijanskega vseučiliščnega prašanja izvira iz tržaškim Slovincem iz spoznanja, da ta rešitev ne pospeši, ampak le zapozni izpolnitev njihovih lastnih kulturnih zahtev, ki so tem bolj nujne, kolikor manje imajo dandanes primorski Slovani sploh, posebno pa tržaški Slovinci na šolskem polju, v primeri s svojimi sosedskimi sosesji.

Tržaški Slovinci ne bi mogli premagati grenkega čustva zaničljive zapostavljenosti, ko bi videli vzdigati se veličastno palačo italijanskega vseučilišča na istih tleh, kjer se oni morajo danes, in kjer se bodo morali morda še leta in leta boriti za bomo ljudsko šolo!

Dokler ni upravičenim zahtevam tržaških Slovincem in primorskih Slovanov sploh na

ljudskošolskem in na srednješolskem polju zadovoljeno vsaj v isti meri, kakor do sedaj Italijanom, bi se moralo po vsej pravici reči, da je oni denar, ki se potroši za italijansko vseučilišče, odtegnjen najelementarnejim, najnujnejim kulturnim interesom primorskih Slovanov in posebno tudi tržaških Slovencev. Ako se ne dajo garancije za to, da se tudi tem potrebam v najbližji bodočnosti popolnoma zadosti, si bodo primorski Slovani morali reči, da je italijansko vseučiliščno vprašanje njihovim lastnim zahtevam le na poti, in bo torej potrebnemu sporazumu o italijanskem vseučiliščnem prašanju manjkala fundamentalna podlaga.

Toda, tudi ako se premagajo — kakor tržaški Slovinci v skupnem interesu obeh narodnosti od srca želijo — vse gori označene ovire razelencemu sporazumu o navzočem prašanju, bode vendar še rešiti prašanje sedeža italijanskemu vseučilišču; in v tej točki — žal — se tržaški Slovinci nahajajo v nepremostljivem nasprotju z željami svojih italijanskih sodeželanov. V tej točki, kakor v nobeni drugi, gubi italijansko vseučiliščno prašanje svoj kulturni značaj in postaja v pretežni meri, in skoro bi se reklo: ekskluzivno politično prašanje.

Trst ni izključno italijansko mesto, kajti njegovo avtohtono prebivalstvo je z dobro tretjino slovensko!

Trst je glavno mesto pokrajine, ki je po pretežni večini obljubena od Slovanov!

Trst ima izključno slovensko zaledje!

Tržaški Slovinci bi sicer iz razprave o znamenitem in zelo delikatnem prašanju hoteli odstraniti vse, kar bi moglo biti na poti prijateljskemu sporazumu; toda prašanje je tudi za nje vitalne važnosti: in temu se morejo torej podrediti vsi drugi oziri. Vsekakor niso tržaški Slovinci krivi, ako se je v razpravi o sedežu italijanskega vseučilišča dotakniti tudi sledečih točkah.

V narodnem oziru so se žalibog Italijani izkazali vsaj do sedaj svojim slovenskim sodeželanom in sodeželanom nestrpnosti sosedu, nezakrivaje svojih dalekosežnih aspiracij, ki stremijo po nič manj nego po tem, da vse Primorje in vsa vzhodna obala jadranskega morja dobijo italijanski narodni značaj. — Slovani v Trstu, v njega okolici in po vsem Primorskem morajo dan za dnem poslušati, da so prišli kakor neljubi gostje sem doli k morju in da jih latinsko pleme še danes čuti v svoji sredi le kakor barbarske usiljence.

V očigled tako žalostnim narodnostnim razmeram, izzvanim le od italijanske strani z vstrajnim zanikanjem enakopravnosti slovenskih sosedov, pač ne bi bilo umestno postaviti italijansko vseučilišče ravno v isti kraj, kjer bi najbolj delovalo kakor novo, mogočno narodnopolitično žarišče, iz katerega bi se politične struje, Slovanom nasprotne, iztekale po vsej deželi, stekale se potem s podvojeno močjo zopet v njem.

Italijansko vseučilišče v Trstu bi nerazmerno ojačilo italijanski živelj tega mesta na škodo avtohtone slovenske manjšine, ki ima vendar pravico čutiti se v Trstu kakor doma.

V znamenju narodnega konflikta bi torej prišlo italijansko vseučilišče v Trst; s kako koristjo za svojo pravo svrhu in za narodnostni mir v mestu in deželi, si je lahko predstavljati. — Tržaški Slovinci pa, in ž njimi vsi primorski Slovani, ne bi mogli odnehati od boja do tedaj, dokler se italijansko vseučiliščno prašanje ne uredi na pravičen in za njih lastno narodno eksistenco nepoguben način.

**

PODLISTEK.

Prva ljubezen.

Povest Ivana Sjergjejeviča Turgjenjeva.

Iz ruščine prevel dr. G. G.

Jaz sem postal tako zmeden, da se celó priklonil nisem nikomur; v doktorju Lušinu sem spoznal istega temnorjavega gospoda, ki me je tako neusmiljeno osramotil v vrtu; drugi so mi bili neznani.

Grof! je nadaljeval Zjinajida, — napišite monsieur Valjdjemaru listek.

To je nepravilno, je odvrnil z lahkimi poljskim naglasom grof, jako lep in gizdavo oblečen črnkast mož, izrazitih kostanjevih oči, ozkega belega noska in tankih brk nad drobnimi ustnicami. — On ni igral z nami v zastave.

Nepravilno, so ponovili Bjelavžrov in gospod nazvan odsluženi stotnikom, mož štiridesetih let, kozičav, da je bilo grdo, kodrast kakor Arabec, zgrbljen, kri-

vonog in oblečen v široko odpeto vojaško suknjo brez epolet.

Pišite listek, se vam pravi, je ponovila knežnja. — Kakov upor je to? Monsieur Valjdjemar je z nami prvokrat, in danes zanj ni pravil. Tu ni kaj godrnjati, pišite, tako hočem.

Grof je zganil z rameni, ali pokorno priklonil glavo, vzela per v belo s prstani nakičeno roko, odtrgal kosček papirja in jel pisati na njem.

Dovolite vsaj, da pojasnim gospodu Valjdjemaru, v čem obstaja stvar, je začel Lušin porogljivim glasom, — kajti on je popolnoma zmešan. Vidite-li, mladi mož, mi igramo v zastave; knežnja smo podvrgli kazni in komur pripade srečni listek, ta bo imel pravico poljubiti ji ročico. Ste-li razumeli, kar sem vam povedal?

Jaz sem ga le pogledal in sem dalje stal kakor omamljen, a knežnja je znova skočila na stol in jela z nova tresiti s klobukom. Vsi so se stisnili k nji — in jaz za drugimi.

Majdánov, je dejala knežnja visokemu, mlademu možu suhega obraza, malih

motnih očesec in nenavadno dolgih črnih las. — Vi kakor pesnik, morate biti velikodušen in odstopiti svoj listek monsieur Valjdjemaru, tako, da bi imel dve šansi mesto ene.

Ali Majdánov je odločno odmajal z glavo in stresel z lasmi. Vtaknil sem za vsemi roki v klobuk, vzela in razvil listek... moj Bog! kaj se je zgodilo z mano, ko sem zagledal na njem besedo: „Poljub!“

— Poljub! sem vskliknil nehoté.

— Bravo! — dobil je, je pripomnila knežnja — kako sem vesela! Stopila je se stola in mi pogledala v oči tako jasno in sladko, da mi je srce poskočilo. — A vi ste veseli? me je vprašala.

— Jaz? sem zajeknil...

— Prodajte mi svoj listek, je izbleknil nenadoma nad mojim ušesom Bjelavžrov.

Dam vam sto rubljev.

Odgovoril sem huzarju s tako ogorčenim pogledom, da je Zjinajida tlesnila v dlani, a Lušin vskliknil:

— Vrl dečko! — Nu, je nadaljeval, kakor ceremonijski mojster moram paziti na izpolnitev vseh pravil. Monsieur Valjdje-

mar, poklekните na eno koleno. Tako je pri nas uvedeno.

Zjinajida je stala pred mano, sklonila nekoliko glavo v stran, kakor da bi me hotela boljše opazovati, ter mi z nekako važnostjo pomolila roko. Postalo mi je temno pred očmi; hotel sem poklekni na eno koleno, pal sem na obe in se tako nerodno dotaknil z ustnicami Zjinajidinih prstov, da sem si na lahko opraskal konec nosa ob njenih nohtih.

— Dobro! je zakričal Lušin in mi pomagal vstati.

Igra v zastave se je nadaljevala. Zjinajida me je posadila zraven sebe. Kakih kazni se ni izmišljala. Mej drugim palo ji je v glavo predstavljati kip — a za podnožje si je izbrala grdega Njirmackega, mu velela leči z obrazom k tlom in vrhu tega pritisniti obraz k prsom. Krohotanje ni umolknilo niti za trenotek. Meni v samoti in trezno vzgojenemu dečku, vzraslemu v gospodski dostojni hiši so ves ta šum in hrup, ta brezobzirna, skoro bujna veselost, ti neobičajni odnošaji z nepoznanimi ljudmi kar napolnili glavo.

(Dálje.)

Da se torej omogoči in na trdno podlago objektivnega spoznavanja razmer postavi potrebni sporazum v navzočem prazniku, prosijo tržaški Slovenci potom podpisane političnega društva: da naj visoka zbornica izvoli pri razpravljanju o italijanskem vseučiliščnem prazniku upoštevati:

1. da se tiče to praznika direktno tudi Slovence, posebno tržaških, in sploh vseh primorskih Slovanov;

2. da se morajo, pred vsem s pravičnim postopanjem napraviti slovenskim sodelavcem, posebno na šolskem polju, še-le ustvariti predpogoji za mirno razpravljanje in za sporazum o italijanskem vseučiliščnem prazniku;

3. da je prej, nego se dajo Italijanom nove pridobitve na šolskem polju, dati tržaškim Slovanom in primorskim Slovanom one učeje naprave, ki jih italijanski sosedje uživajo že od davnaj;

4. da se v ohranitev ravnotežja in miru med obema narodnostima italijansko in slovensko vseučiliščno prazniku smeta rešiti le istočasno;

5. da se italijansko vseučilišče nikakor ne sme ustanoviti v Trstu, ampak le na izključno italijanskih tleh: če bi se pa ti zahtevi ne moglo ugoditi, in bi torej moralo nastati novo vseučilišče ravno v Trstu, da se tedaj ravno v ohranitev ravnotežja in narodnostnega miru ustanovi vseučilišče le kakor utrkavistično, italijansko-slovensko vseučilišče — kakoršnja ustrojitev bi jedino mogla ublažiti škodljive politične posledice vseučiliščne naprave v Trstu.

TRST, dne 26. novembra 1908.

Politično društvo »Edinost« v Trstu.

Dr. Edvard Slavik Dr. Josip Wilfan
I. podpredsednik tajnik.

Razmere na dunajskem vseučilišču.

(Dopis iz visokošolskih krogov.)

I.

Na dunajskem vseučilišču absolutno nočejo letos nastopiti normalne razmere. Slovenci smo prišli zato na Dunaj, da bi se učili, ne pa tepli, ali pa gledali, kako se drugi tepejo. Ako nam vlada ne more zagotoviti, da se posvečamo svojim študijam nemoteni in nezasramovani, kakor se spodobi po zakonu za svobodne državljane, potem si daje jako slabo spridevalo za opravičenost svoje eksistence.

Manjši nemiri se vrše skoro vsak teden, večji, naravnost brutalni in akademikov vse kaj drugega nego dostojni, pa so se vršili dvakrat. Prvikrat je razžalil nemški nacio-nalec židovskega visokošolca. Ta je onega kontrabral in v odgovor na kontrabažo so čakali drugi dan pri glavnih vratih nemški nacionalci posamične žide, prihajajoče od predavanja, in jih klopotali. Ko se jim poljubilo, naredi kaj takega tudi Slovanom in potem bodo zopet zagotavljali rektorja, da se je to zgodilo „von den undisziplinierten Elementen“. Drugi dan so židje že ob šestih zasedli rampo in niso pustili nobenega Nemca na univerzo. In vršil se je oni znani pretep, pri katerem so podrli rampo in več ali manje ranili 27 tovarišev.

Drugi veliki pretep, ki se je razvil v pravcato bitko je bil ponedeljek 23. nov. Lahi so že par dni po mestu demonstrirali za svojo univerzo. Tega dne pa so prišli demonstrativno na univerzo, z debelimi gorjaci v rokah in zaprtih vrstah. V avli so zavzeli pripravo bojno pozicijo in vpili: „Evviva l'università italiana in Trieste!“ Nemcev se je nabralo čim dalje več v avli, tako, da so naš kakih 150—200 demonstrirajočih Lahov imeli 6—8kratno večino. Nemci so zapeli „Die Wacht am Rhein“, Italijani pa Garibaldijevo himno. Še niso zamrli poslednji glasovi, ko so zapele — palice. Vendar pa so Lahi prvi nasok odbili. Ko jim je pa pri drugem naskoku šla trda in je kazalo, da jih Nemci kar zmlejejo, so jeli padati strelji, drug za drugim, blizu 20 po številu. Palice so odnehale, roke omahnile in na vsakem obrazu je bilo čitati, da se je zgodilo nekaj, kar bi se ne bilo smelo zgoditi. V trenutku so dobili Lahi odprto pot do vrat. Tedaj pa je vdrla notri policija z golimi sabljami, poklicana od Nemcev. Par ranjencev, valjajočih se na tleh v lastni krvi, kakor žrtve pobesnelosti lastnih tovarišev, sta jej zastavila pot, toda le za trenutek, na to pa je takoj začela svoje delo. Da se Nemcem od njene strani ni nič začelo zgoditi, je samo ob sebi umirilo! Ene je izdal Dan-tejev znak, a druge je ščitila frankfurtska ranjencev je krog 50.

Sedaj je univerza zaprta na nedolžne čas in predavanja sistirana. Slovanom, ki smo na teh pretepih popolnoma nedolžni in ki smo prišli na Dunaj stradan in zmrvovat, da bi se učili, je vzeta zmožnost, da bi se posvečali svojim študijam. Toda ne samo študij, oropani smo tudi nečesa drugega. Nemški nacionalci so zahtevali, da se zapre takoj menza, sicer da provzročijo pred njo kravale. S tem so seveda hoteli zadati udarec nemškemu dijakom, katerih velika večina vsled pomanjkanja sredstev obedi v menzi. In glejte: vseučilišne oblasti niso imele nič bolj nujnega storiti, nego so kapitulirale pred burši in zapre menzo. S tem je kar najobčutljivejša prizadetost nad dve tretjine slovenskih dijakov, pomešani se mora, da smo konec meseca in

da večini že početkom meseca greda. Seveda je protestirala deputacija pri vseučiliščnem rektorju, toda protest, — bob v steno. Nekaj tovarišev že par dni ni nič toplega jedlo. Potrebno slovenske univerze čutimo bolj nego kdaj.

Lahi zahtevajo svojo univerzo v Trstu. Dajo neke dobijo, je gotovo. Seveda bomo mi še nadalje klečepalili! Kar se pa tiče laške univerze v Trstu, pa — caveat consules! Kakor so pokazali zadnji dogodki, nismo na tujih univerzah niti življenja varni. Ni dovolj, da stradamo po tujih mestih, ni dovolj, da moramo pri tem požirati marsikatero pikro, ni dovolj, da moramo študirati v tujem jeziku, v tujem duhu — bati se moramo tudi za svoje življenje, ker, kar se je zgodilo 23. novembra, se zgodi lahko še večkrat. Če pa zahtevamo lastno vseučilišče, se nam posmehujejo. Ali bo to večno trpelo? Bomo videli!

K nemirom med italijan. in nemškimi študenti na dunajskem vseučilišču.

Dunaj, 24. nov. 1908.

Nemci so prišli s svojo kulturo in vedo, s svojimi „raziskovanji“ že tako daleč, da proglasijo prej ali slej celo sibirsko hunguze za svoje goste, ki raj le hvalijo Boga, da jih trpi brezobzirna, protikršćanska, protičloveška, da — živinska nram nemških šovinistov. Da so glavni zastopniki tega absurdnega naziranja v prvi vrsti nemški buršovski dijaki, ni treba dokazovati. Toda z buršovskimi barabami prihajajo le nemški dijaki v neprijetno dotiko, burši razbivajo le študentovo glavo, burši le rešujejo nemško „čast“ in „nemški“ značaj dunajske, nesrečne dunajske univerze. To smatrajo ti suroveži za glavno nalogo svojih dijaških (čitaj: divjaških) let. Lahko je razvideti v kaki smeri se mora razvijati njihovo delovanje po dovršenih študijah. Dasi so to puble prikazni (ki jim barvne čepice gotovo veljajo več nego glave, ki jih nosijo), vendar čutimo posebno mi Jugoslavoani pritisk vsega od bivših buršev organiziranega naroda, ki tvori resno nevarnost ne le za naše študente, ki so prisiljeni pobajati nemške visoke šole, ampak tudi za vse bodoči razvoj Jugoslovanstva sploh. Jeli čudo potemtakem, da vpliva divjanje „edelvoka“ celo na psihologijo našega prirostelega ljudstva, ki se je že navadilo asociirati s pojmom „Nemec“ tudi pojem — zbesnelec.

Da, gostje naj bi bili vsi, ki ne tulijo v Wodanov rog na tukajšjem vseučilišču, vkljub vsem denarnim žrtvam, ki se stekajo za-nje tudi iz takih žepov, ki nimajo podlage frankfurtskih barr. In v tem neumnem predsodku tiči vzrok vsem pobojem ki se vrše na največji „nemški“ univerzi. Navadno si predstavljajo občinstvo take pojave na avstrijskih visokih šolah kakor nedolžne praskarije, na katerih dobiva oni, ki se najbolj usti, par klofut, da potem laže obmolke.

To je jako napačno naziranje; Nemci so temveč ob takih prilikah brezobzirni do skrajnosti. Vsa dovoljena in nedovoljena sredstva jim služijo v dosego njihovega namena, da mečejo iz aule drugorodce. Na predzadnjih nemirih (med Zionisti in nemškimi nacionalci) so metali celo steklenice z žrepleno kislino kakor se je govorilo. Zioniste, ki so se vračali posamično od predavanja, so napadali na naravnost živinski način. Pojedinci so bili prisiljeni korakati skozi avlo proti vzhodu med vrstami teh junakov, od katerih se je vsak potrudil, da izvrši svojo bestialno dolžnost. Največe veselje buršovskih barab pa obstoji v tem, da mlatio tudi take reveže, ki so padli že v nezavest itd. itd. Pri takih izgrediv gre torej vedno za življenje in smrt. Gorje pa onemu, ki so ga zalotili samega. Na akademične oblasti se ni moči zanašati, ker so njih organi sporazumljeni s burši, sicer pa so brez vsacega vpliva na izgrediv.

Naravnost čuden obseg pa ima pojem „akademična tla“, — in to ne le pri podivjanih burših, ampak tudi pri — akademskih in policijskih oblasti. Ko so se bili namreč Zionisti obrnili do rektorja za varstvo pred napadi nemških buršev, jim je odgovorila njegova magnificenca, da „rampa“ ne spada več k akademičnim tlem, vsled česar mu ni možno tam intervenirati; na to so se obrnili do policije; ta jim je odgovorila, da na rampo ne sme, ker so tam akademična tla. Iz take dvojne logike je lehak zaključek, da se sma na „rampi“ pobijati, kar je moči. Seveda se postavlja v bran vsakdo, ki noče izdihniti na mestu pod buršovskimi palicami in gorjaci.

Navadno imajo burši sami povoda za pobijanje ki jim ga ni težko najti, ker jim zadostuje vsaka malenkost. To pot so ga našli pri Italijanah.

Znana je vstrajnost teh poslednjih v boju za vseučilišče. Ponovno se pošiljajo svoje zastopnike k rektorju s tozadavnimi peticijami, ki naj bi jih on zagovarjal na kompetentnem mestu. Ker pa jih vodi vlada kakor vse druge narode v Avstriji za nos, so sklenili izsiliti si izpolnitev svojih zahtev magari z nemiri. Dne 23. t. m. so poslali zopet svojo deputacijo k rektorju dr. Fr. Exnerju, da povzve o stanju italijanskega vseučiliščnega vprašanja. Vavli pa je pričakovalo odgovora kakih 150 italijanskih študentov, ki so bili pripravljeni na vse eventualnosti. Med tem se je zbiralo vedno več nemško-nacionalnih študentov, ki so smatrali to kakor provokacijo. Sklep je bil na, vaden: izgnati s silo „predrzo“ goste izavle-da se tako reči „nemški“ značaj univerze.

Zapeli so svojo navadno „Wacht am Rhein“, Lahi so peli svoje pesmi; ališali so se tudi kiki „Evviva l'Università italiana“ r. dr. Sledil je napad, ki pa ni pomagal, dasi je bilo v avli že kakih 1200 buršev, napadali so jih ponovno brez uspeha, niso jih mogli pregnati iz kota, ki so ga bili zasedli. Med tem je prišel del Nemcev preko dvorišča na filozofično fakulteto in odtoč Lahom za hrbet. Ti poslednji so že bili obkoljeni od vseh strani, da bi se ne bili mogli več rešiti, ker bi jih bili Nemci gotovo pobili do zadnjega moža, ako bi ne bili imeli Lahi orožja. In ni jim kazalo drugega nego prijeti za-nje. Padli so strelji, najprej slepi, potem ostri, in rezultat je bil, da so bili štirje Nemci težko ranjeni (eden smrtno nevarno v trebuh) in veliko lahoranjenih. Na ta način so si napravili Italijani pot iz avle, ki se je bila med tem napolnila do zadnjega kotička po nemških burših. Mnogi Italijani so se podali v kavarno „Wien“. Policija je obkolila kavarno in aretirala vse goste, ki so bili notri in jih ovedla na Komisarijat. Med njimi je bilo tudi nekaj Slovanov. Po zaslišanju so jih večinoma izpustili.

Žalostni dogodki, toda skoraj zaslužena lekcija za nemške brezobzirneže. Kdor je bil tako srečen, da je smel dihati po burših osmradeni akademski zrak, ta bo gotovo razumel, da je možno obsojati početje italijanskih študentov v silobranu, ali popolnoma obsoditi (ne da bi jih hoteli braniti) se ne smejo, če se pomisli, v kakšnem položaju se nahaja od strupenih buršev obkoljena manjšina. Značilno je, da so klicali „junaški“ burši policijo na pomoč, ki pa ni mogla vdreti v avlo, ker je bila prenapolnjena.

Sliši se, da so napravili včerajšnji dogodki na burše grozen utis. Verujemo jim. In res niso mi lihi o tem „kampfu“ niti na objeme božanstvenih Valkir, ki bi jih bile povedle kakor padle junake za nemško „čast“ v blaženo valhalo, kjer ni tujerodnih gostov, — temveč so bežali kakor krava v aprilu. Seveda se jim vrača počasi pogum. Po odhodu Italijanov so se povrnilo zopet v avlo, kjer so zapeli „zmagepijani“ svojo „Wacht am Rhein“. Izdali so tudi oklic na dunajske meščane, kjer jih pozivljajo na bojkotiranje nemških študentov. Ker bi znali imeti zadnji dogodki za Ne-nemce neljube posledice tudi pri podpornih družtvih, naj odgovori slov. javnost s tem, da čim izdatneje podpira slov. podporna društva, ki so tako potrebna.

Pri vsaj tragiki teh dogodkov bi bila vtis in mnenje objektivnega gledalca sledeča: če hočemo oblasti preprečiti enkrat za vselej nemire na vseučiliščih, naj skrbijo najprej, da se trajno razhladijo pobarvane butice nemških buršev, kajti težko se bo odgovarjalo v bodoče na njihove smrtonadne napa-de drugače, čene s — strelji.

X. Y. Zeta.

Pripomba uredništva. Mi smo dali radi prostora temu dopisu, ker beleži le resnico, kar se tiče surovosti in nestrpnosti nemških buršev in krivde oblasti na mučenstvu nemških dijakov na dunajskem vseučilišču. Ali z druge strani ne smemo pozabiti, da italijanski šovinisti, kjer imajo moč v rokah, niso nič boljši od nemških. V živih barvah nam slika dopisnik divjaštva Nemcev proti Italijanom, a kaj pravi k temu, da so Italijani v Trstu dajali odduška svojem ugorčenju radi teh dogodkov s tem, da so besneli proti slovenskim šolam in zasramovali Slovence? In da jim je bila dana prilika, bi bili naši Italijani ravno tako mahali po slovenskih glavah, kakor so Nemci po italijanskih. Divjaštvo Nemcev moremo in moramo obsojati, ali taka sodba nas ne sme zavajati, da ne bi obojali tudi postopanja Italijanov proti Slovanom, ali da bi celo slepo podpirali prve v borbi za tako rešitev vseučiliščnega vprašanja, kijo moramo v svojem življenjskem interesu odklanjati. Sicer pa smo v svoji včerajšnji številki precizirali stališče tržaških Slovencev nasproti italijanskemu vseučiliščnemu vprašanju.

Politično društvo Edinost

vabi na

javen shod

ki se bo vršil DANES

dne 29. novembra t. l.

ob 10. uri dopoldne

v gledališni dvorani

Narodnega doma v Trstu

s sledečim vpredom:

Tržaško Slovenstvo in socialna demokracija.

K obilni udeležbi vabi

ODBOR.

Pogovor med drž. poslancem drom Rybářem in ministrom-predsednikom o vseučiliščnem vprašanju.

Z ozirom na demonstracije za laško univerzo in posebno še z ozirom na predlog nemških ustavovercev v gospodski zbornici je šel dr. Rybář nemudoma po seji gospodske zbornice k ministerskemu predsedniku Bie-nerthu in ga je opozoril, da se italijansko vseučiliščno vprašanje dotika tudi primorskih Slovanov.

Kakor Slovenci za-se zahtevajo vseučilišče, tako priznavajo v principu tudi vsaki drugi narodnostni pravico do vseučilišča. Oni smatrajo pa zahtevano italijansko vseučilišče kakor eminentno povspesevanje in jačenje italijanskega elementa na škodo tamošnje slovenske večine prebivalstva. Ta prednost Italijanom bi bila neopravičena tembolj, ker Italijani povsod tam, kjer morejo avtonomno odločati o šolskih zahtevah Slovanov — kakor na Goriškem, v Istri in posebno še v Trstu, v kateri mestni občini je radi neobstajanja deželnega šolskega sveta ustanovljanje šol jedino le in izključno odvisno od pretežni večini italijanskega občinskega sveta — vstrajno in z zasmehovanjem odklanjajo zahteve po ustanovitvi celó jednostavnih slovenskih šol.

Z ozirom na to bi se mogli Slovenci sprijazniti z ustanovitvijo italijanskega vseučilišča le tedaj, ako se, bodi od poklicanih avtonomnih korporacij, bodi od države, na zadovoljiv način ustreže njihovim povsem opravičnim zahtevam na polju ljudskega, srednjega in strokovnega šolstva.

Slovenci pričakujejo torej, da bo vlada predi privoljenjem v italijanske zahteve delovala na Italijane, da oni od svoje strane zadovoljijo slovenske someščane glede njihovih zahtev na šolskem polju.

Ministrski predsednik je vzel to izjavo na znanje in je pripomnil, da se italijansko vseučiliščno vprašanje, kakor je bilo že opetovano naglašeno, reši le v sporazumljenju z drugimi parlamentarnimi strankami.

Drobne politične vesti.

Kitajska dobi ustavo. — Iz Petrograda javljajo: Semkaj je prispel tekst načrta ustave za Kitajsko. Prvi del obsega prerogative vladarja, v drugem delu je govor o pravicah naroda, tretji del govori pa o parlamentu, ki ima pravico razpravljanja, nima pa zakonodajne oblasti. Parlament bo sestavljen iz dveh zbornic. Četrty del načrta govori o volitvah. Glasovanje bo tajno.

Angleški šolski zakon. Angleška spodnja zbornica je z 323 proti 157 glasom vsprejela novi načrt šolskega zakona.

Japonsko-ameriški sporazum. Rimski „Tribuna“ poroča iz Rima, da je bila podpisana japonsko-ameriška pogodba za vsa vprašanja na Skrajnem Vzhodu.

Zdravje romunskega kralja. Kakor poročajo iz Bukarašte, je stanje kralja Karola dobro. Kraljeva rodina se je preselila v prestolnico.

Dnevne vesti.

Prva seja penzijskega zavoda za zasebne uradnike. Sinoči se je vršila prva načel-ništna seja tega zavoda. Vdeležili so se je vsi člani razun dalmatinskega odbornika g. Vidoviča. Mesto zadržanega dr. Kreka je prišel substitut dr. Rybář. Po kratkem pozdravu predsednika dr. Pitacco podala sta oba slovenska člana, dr. Rybář in Škrbinec, izjavo, da si zavarujeta pravico govoriti v slovenskem jeziku, da pa se bosta v olajšanje razpravljanja posluževala tudi jezikov, razumljivih ostalim členom.

Potem ko je bil začasno odobren od ministerstva predlagani pravilni red je bil izvoljen podnačelnikom g. Leopold Brunner, odski pa so bili sestavljeni tako, da so bili izvoljeni tudi slovenski zastopniki dr. Krek, Škrbinec in Vidovič.

Glede imenovanja uradnikov je predlagal dr. Rybář, da se razpiše natečaj. Predsednik pa je opozarjal, da je z ozirom na kratki rok do začetka poslovanja potrebno, da se vsaj tri uradnike takoj začasno imenuje, na kar je večina odločila v smislu predloga predsednikovega, da se imenovanje teh treh začasnih uradnikov prepusti upravnemu odseku. Temu predlogu sta se upirala dr. Rybář in Škrbinec zahtevaje, naj imenovanje izvrši odbor. Obveljal je predsednikov predlog s 4 proti 3 glasom. Eden odbornikov ni glasoval. Na predlog g. Škrbinca se je sklenilo, da mora vsaj eden teh treh uradnikov znati slovenski in vsaj eden hrvatski. Vsprejet je bil še predlog g. Brunnerja, da se imenuje tudi eno pisarico na stroju in enega slugo. Glede ostalih uradnikov se ima razpisati natečaj.

Najetje prostorov in nakup pohištva se je prepuščilo upravnemu odseku.

Slovenskih dijakov položaj na Dunaju. — Na pritisk nemško-nacionalnih dijakov je odredila dunajska visokošolska oblast, da se zapre menza, kjer obediuje 2/3 slov. dijakov po znanih cenah. S tem je veliko izmed njih izročeno nemilosrdnemu stradanju. Nekaj jih že par dni ni imelo nič toplega v ustih. Slovensko podporno društvo na Dunaju pobira doneske, ki jih razdelja mej najbolj potrebne. Naslov: G. Ivan Lužar, nadrevident, Dunaj III. Reiserstr. 27. I. Bis dat, qui cito dat!

Nova justična palača v Trstu. Državni poslanec g. dr. Rybář je urgiral na finančnem ministrstvu gradnjo nove justične palače v Trstu. Ob enem pa je tudi zahteval, da se mesto umetnega kamenja, ki je predviden po načrtu, porabi na novi stavbi naravnih kamen. In to iz dveh razlogov. Prvič z ozirom na krizo, v kateri se nahaja kamenoskopska obrt in veld katere trpijo delodajalci in delavci; in drugič, ker so strokovnjaki izjavili, da je umetni kamen — izlasi v Trstu — mnogo slabši in podvržen hitrejšemu razkrojevanju, nego naravni.

Demonstracija in naša šolska mizerija. — Te dni, ko se ne bliži drugega nego „Eviva l'Università italiana a Trieste“, sem govoril z nekim precej vnetim Italijanom. Takoj je navel govor na aktužno vprašanje laške univerze ter je rekel, da se Italijanom godi grozna krivica, ker nimajo svoje univerze in ker se noče priznati veljave spricval z univerz italijanskega kraljestva; pa tudi Slovencem se godi krivica, je dostavil, tudi Slovenem mora država dati univerzo. Na to sem mu pojasnil, da se nam godi še veliko večja krivica od strani Italijanov in od države. Mi nimamo niti ene slovenske srednje šole, ne državne ne občinske; v Trstu nimamo niti ljudski šol, kajti ono pri sv. Jakobu si moramo izdržavati sami. Italijani pa imajo državne srednje šole v Trstu: c. kr. trgovsko akademijo, c. kr. navtično akademijo, c. kr. obrtno šolo, nadalje imajo na trgovski akademiji trgovske tečaje za deklice (dekliška trgovska šola), v Kopru c. kr. gimnazijo, v Pazinu c. kr. realno gimnazijo in ako le hočejo, jim država drage volje prevzame tudi občinsko gimnazijo in občinsko realno v Trstu. Ali teh dveh zavodov, na katerih so se „šolači“ sedanjí voditelji italijanske stranke od pok. Veneziana do sedaj štrajkujočega prvobolca, Italijani jih niti nočejo prepustiti državi upravi, ker vedo, da potem njihova mladina ne bo več tako „nadebudna“, kakor je sedaj. Nadalje imajo italijanske državne, torej c. kr. šole v Tridu, med temi zopet trgovsko šolo (akademija s pravico enoletnega dobrovoljstva) i. t. d.

Vrhutega imajo še mnogo drugih italijanskih strokovnih šol, ki so ali popolnoma državne ali pa subvencionirane, imajo nižjo navtiško šolo v Lošnju i. t. d.

No in kaj pa imamo mi? Niti v središču, v naši duševni centrali v Ljubljani nimamo ne ene slovenske državne šole, po srednjih šolah se naš jezik „tolerira“, kjer ga ni moč izpodrinuti. Kjer pa je manjše število slovenskih dijakov, pa je pouk slovensčine povjeren profesorju, ki slovensčino le lomijo. Tako je na tukajšnji c. kr. realki pred leti začel neki c. kr. profesor — nemškutar prvo slovensko uro z uvodnimi besedami: „Zdej boma pa mal po kranskongar!“

Taka je naša šolska mizerija! Italijani demonstrirajo za univerzo, mi pa še ljudskih šol nimamo dasi nas je trikrat toliko, kolikor je Italijanov v naši monarhiji.

Zaslugi — priznanje! Prejeli smo: „Podpisani očetje se v svojem in v imenu vseh starišev, ki imajo svoje sinove na pripravnici v ulici Chiozza, najtopleje zahvaljujejo g. državnemu poslancu dr. Otokarju Rybářu, ki se je mnogo trudil za to, da je vlada ustanovila paralelko k prvemu razredu te pripravnice. A dolžnost veže podpisane, da se iz srca zahvalijo tudi voditelju te šole, g. Mir. Pretnarju, ki je z redko požrtvovalnostjo od začeta leta sem poučeval nad 100 otrok. S tem je storil velikodušno delo otrokom in rešil stariše iz največje nevarnosti, v katero bi bili prišli ako bi moral delo teh otrok med letom na ulico.“

Hvala sledajč vsem onim, ki so kakor si bodi pripomogli do ugodne rešitve tega za prizadete otroke in stariše perečega vprašanja. (Slede podpisi.)

Iz sv. Križa. — Svojedobno je bil postavljen sredi naše vasi visok drog, na katerem je palopala naša zastava. Ali po nebrigi vaščanov je drog otrohnel in izginil je ta znak narodnega značaja naše vasi. Ta drog postavimo zopet povodom cesarjega jubileja dne 2. decembra na slovesen način in ob sviranju naše domače godbe. Naplala bo zopet naša zastava kakor viden znak narodne zavednosti vzlic vsem nasprotnim agitacijam.

Tržaška mala kronika.

Sinočnja demonstracija. Včeraj zvečer okolo 8. ure in pol se je nabralo ob Volti di Chiozza okolo tisoč ljudi, ki so potem s socialisti na čelu šli dol po Corso. Žvižgalo se je pred hotelom Velpich in pred namestništvom. Socialisti so se že izgubili na Velikem trgu, dočim so se liberalci in mazziniani vrnili na Volte. Tu je policija posegla vmes, da bi razpuščala demonstrante. Redarji so potegnili sablje. Nek Evgen Čok, star 21 let, privatni uradnik, je bil ranjen s sabljo. Ob 10. uri in pol je demonstracija končala.

Odmev iz dunajskih izredov. — Dijak Fonda leži v tukajšnji bolnišnici jako hudo bolan. Prevrtali so mu včeraj črepijo in izvele nekoliko trobic kroglice. — Zdravniki vendar upajo, da bo okreval.

Nenadna smrt. Minolo noč je nenadno umrl v svojem stanovanju v ul. Acquedotto št. 21, Jakob Zanutič, star 68 let. Truplo je bilo prenešeno v mrtvašnico pri Sv. Justu.

Njegova boljša polovica! Rihard Voličič, 37 leten brivec, stanujoč v ulici Istituto št. 26, je včeraj dobil razne rane na levih

senceh in desnem očesu kot dar, kateri mu je ...priletel še strani njegove boljše polovice. Lečila ga je zdravniška postaja.

Poskušeni samomor neznanca. Včeraj kmalu po poludne je nek kmet v vili Venezian na šetališču pri Sv. Andreju našel na polju blizu omenjene vile muža, ki je ležal med zelenjem in težko hropel. Iz luknje na sencah se mu je izlivala kri. Oko je bilo skoraj osteklenelo in zdelo se je, da mlo prosi pomoči v neskončnem trpljenju. V desnici je stiskal samokres. Kmet je šel urno na komisariat pri Sv. Jakobu, od kod se je telefoniralo na zdravniško postajo. Došli zdravnik je konstatiral, da je bil bolnik smrtno ranjen. Kroglica je prodrla skozi sence v možgane in tam obtičala. Ni ime samomorilca (je to mož okolo pedesetih let, oblečen po delavski), ni vzrok samomora nista znana.

Loterijske številke izrečane dne 28. novembra 1908.

Dunaj 36, 66, 62, 16, 67.
Gradec 31, 47, 26, 55, 73.

Koledar in vreme. Danes: I. odv. ned. — Jutri: Andrej ap. — Temperatura včeraj ob 2. uri popoldne + 10 Cels. — Vreme včeraj zjutraj: lepo.

Vremenska napoved za Primorsko: Večinoma jasno, semtertja megleno. Zmerni vetrovi. Temperatura malo spremenjena.

Naše gledališče.

Ljudska igra v štirih dejanjih. — Po Kersnikovem romanu spisal J. Rozman.

„Testament“.

Kersnika pozna naše ljudstvo, ki hodi v gledališče, po Goeckarjevi dramatisaciji „Rokovnjačev“. Mislim, da je to ime najbolje priporočilo tudi za našo igro, ki jo je spisal po njegovem romanu Rozman. Dejanje se razvija v okviru kmetijskega življenja. Po daljšem presledku torej nastopijo zopet pristni slovenski ljudje na deskah našega gledališča, tisti grčavi gorenjski kmetje, do katerih čutimo mi obmejni Slovenci, ki stojimo neprenehoma pod vplivom in vtiski tujstva, nehoti neko spoštovanje, kajti od teh likov veje v naše duše neka vzvičajoca in okrepujoča sila zdravja in poguma. Dejanje se razvija v glavnih črtah tako-le: Topolščakov dom, nekdanj mogočen in ugleden, stoji blizu propada; tega pa ljudstvo še ne ve, nekateri to-le slutijo. Miklavž Topolščak, ki sedaj gospodari, je pripravljen storiti vse, da bi odvrnil od sebe tako sramoto. In glej, slučaj sam mu gre na roko: V njegovo krmo pride bogat tujec. Tržačan, in umrje, prej pa je izročil gostilničarju svoj testament in mu povedal, da je Bernotova Jerica, ki je njegova nezakonska hči, njegova dedinja. Miklavž pa skriva testament in hoče ta migljaj osode izkoristiti. On, 50letni vdovec, snubi najdenko in Bernotovo rejenko, 18-letno Jerico, ki jo pa ljubi domači sin Gotard Bernot pa je nazadnje z Miklavževim namenom zadovoljen, kajti on je slabši, ki se ne more odtegniti Topolščakovemu silnemu vplivu.

Vrši se snubitev, k Topolščaku pridejo Bernotovi na ogledi, nastopijo fantje, ki tirjajo odkupnino za najkrajnjo deklico v St. Gotardu. Iz mesta pa se je vrnil tudi Topolščakov edini sin Andrej, ki ga je oče prisilil, da je šel proti svoji volji v semenišče. Sin odločno nastopi proti načrtom svojega očeta, oče pa ga z isto neizprosno odločnostjo odkloni in z doma odpodi. Proti je seveda tudi Bernotov Gotard, ki srčno ljubi Jerico in hoče iti od doma, če izgubi Jerico, ki mu je sicer tudi udana. Velika oseba je tudi stari hlapec Tomaž, ki ga je, kakor trdi, Topolščak spravil od doma in imetje; zdaj pa preži kot ris na vsak korak Miklavžev in on tudi opazi, da je Topolščak nekaj skril, kar je bilo tujčeva last. Tomaž res izmakne Topolščaku testament; Topolščak sicer nasilno iztrga hlapcu to zanj tako važno listino in sicer po mešetarju Klandru, ki skoraj ubije Tomaža. Vendar je starcu še ostal v rokav list, ki zadostuje, da z njim po Gotardu obvesti sodišče.

In baš ko se zbirajo svatje, da bi odšli v cerkev k poroki, se pripelje sodnijska komisija, ki neusmiljeno razruši vse Miklavževe načrte in mu vzame tudi zalo — Jerico. Konečni prizor je veldramatičen in nekaj spominja celó na zaključek Tolstega drame „Moč teme“.

Tržaška gledališča:

SLOVENSKO GLEDALIŠČE Nocoj ob 8. uri zvečer drama „Testament.“
POLITEAMA ROSSETTI. — Danes nastopi Giacinta Pezzana za zadnjih dve predstavah: pop. ob 3.15 v dramo „Teresa Riquin“, in zvečer ob 8.15 v tragediji „Medea“.
FENICE. — Danes bosta v tem gledališču dve predstavi in sicer: pop. ob 3.15 z opereto „Ali-baba“ in zvečer ob 8. z lepo opereto „Tri želje“.

Dalje na deseti strani.

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH.

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH.

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH.

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH.

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH.

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH.

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH.

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH.

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH.

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH.

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH.

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH.

NAZNANILO!
NAZNANILO!
Nova prodajalnica tu- in inozem. blaga za moške obleke
GIUSEPPE SPECHAR
Trst, ulica S. Caterina št. 9. — Piazza Nuova (ex Gadola)
je preskrbljena s bogato izbero najlepših in zadnjih novosti zimskega blaga za obleke, površnike, cheviat (črne in bele) in pristnega angleškega blaga za hlače po najdogovornejših cenah.

Gumijevi izdelki in podmorske cevi.

Josef Reithoffer's Söhne Dunaj

Podružnica v Trstu - Corso 29

Vedno v zalogi bombaž Dr. Bruna, vse vrste blaga za povezanje, nogovica proti krču Dr. Siegle aparati za inhalacije ter vse vrste potrebnih in trdega in mehkega gumija

Skladišče kož vseh vrst črne in barvane, vseh vrst: rumene in črne za čevljarje in sedlarje z delavnico gornjih delov čevljev (tomaje). Telesne kože črne in rumene (Boksalb). Voščila najbolje vrste za barvane čevlje. Narobe za vse kraje deželo izvršuje točno in hitro **GIACOMO FREGNAN di S.** Trst, ul. Caserma 11 [poleg kavarno Sociale]

Slovenci in Slovani v Trstu

Dolžnost je vaša, da se poslužujete le v

Slovanski brivnici
v ulici Saverio Mercadante št. 1 (blizu slovenske knjižarne)
V. GJURIN, brivec.

Nobena poštena konkurenca ne more nadkriliti nizkih cen znane

tovarne obuvala

MÖDLING-11

Delniška družba s 103 podružnicami. — 3000 delavcev. Dve prodajalnici v Trstu.

Centrala: Filijalka:
CORSO št. 27 ulica Cavana

Čevlji za moške:

Črni, trpežni z elastiko	gl.	3'50
" " s zavezami	"	3'75
" " Box Kalf	"	4'75
" najfineji Box-Kalf Goodgear	"	6'25
" Welt	"	6'50
" fini Chevreau Goodgear	"	6'50
" z lakiranim prednikom	"	6'25
" Box-Kalf amer. Goodgear	"	7'50
Barvani Box-Kalf am. Goodgear	"	7'50
" Derby	"	7'—
Nizki čevlji Chevreau	"	5'50

Čevlji za ženske:

Črni, trpežni z elastiko	gl.	3'—
" " s zavezami	"	3'25
" " z zaponkami	"	3'40
" fini Box-Kalf	"	5'75
" Chevreau Goodgear	"	6'—
Nizki čevlji črni, trpežni	"	2'50
" rumeni	"	2'75
Čevlji črni (Romana)	"	1'50
" lakirani	"	1'90
" beli	"	1'80

Postolci in čevlji za otroke od gl. 1 napr.

Amer. gumijevs opetnice od 20 kr. napr.

Angleška pomada **Britania**, garantirana usnjo neškodljiva po 25 kr. škatljica.

Antonio Alberti

Trst, ulica Ponziana 656

Izdolovanje in barvanje kožuhovine.

Zaloga in bogata izbira vsakovrstnih kožuhovin.

Prevzema naročbe in vsako popravilo, Čisti in pere vsako vrst kožuhovine.

Dr. Aless. Martinelli

Zobozdravnik dunajske poliklinike

Izdiranje brez bolečin

PLOMBIRANJE

Umetni zobje po najnovšem sistemu.

CENE ZMERNE.

Via Barriera vecchia št. 33

TELEFON št. 1708

Fratelli Räuber Trst, ulica San Lazzaro št. 2

Skladišče ustrojenih kož, kože za čevljarje in sedlarje. Lastna tovarna ustrojenih gornjih kož (tomaje). Izvršuje naročbe za vse kraje v pokrajini.

: Nova prodajalnica ur :

NORBERT NACHTIGALL

TRST. - Ul. Nuova 41. - TRST.

(Palača Salem).

Navadne, zlate, srebrne in kovinaste ure. Specialiteta kronometrov regulatorjev i. t. d. z garancijo.

Poprave se izvršujejo najatančneje. Stenske ure se pride ponje na dom ter se jih dostavlja brezplačno.

Struchel & Jeritsch

Trst, Piazza Nuova

vogal ulica S. Caterina

Izbira perila, volnenega blaga, trliža, preprog, zavese, pletenin in modercev.

Kožuhovina. - Žida. - Fuštanj.

Čipke, vezila, obšitvi. -- Drobní predmeti.

V prodajalnici manufakturnega blaga

L.G. Colombani

ulica Vincenzo Bellini št. 18

Proda se vsakovrstno blago po

nizkih cenah.

Specialiteta: bluze in obleke za gospe.

Manifakturna trgovina

Arturo Modricky

Trst, ulica Belvedere 32

Fuštanj bel in barvan, maje Lawn-tennis, fuštanjaste spodnje hlače za moške in ženske, robci volneni in flanelasti, šarpe volnene in židane fuštanjaste spodnja krila, srajce, za moške in ženske, moderci, pasi, ovrtniki, zapetnice, ovrtnice in vse potrebščine, ki spadajo v krojaško stroko.

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH.

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH.

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH.

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH.

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH.

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH.

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH.

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH.

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH.

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH.

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH.

Najvspešneje sredstvo proti

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH.

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH.

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH.

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH.

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH.

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH.

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH.

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH.

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH.

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH.

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH.

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH.

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH.

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH.

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH.

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH.

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH.

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH.

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH.

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH.

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH.

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH.

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH.

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH.

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH.

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH.

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH.

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH.

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH.

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH.

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH.

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH.

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH.

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH.

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH.

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH.

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH.

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH.

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH.

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH.

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH.

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH.

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH.

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH.

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH.

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH.

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH.

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH.

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH.

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH.

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH.

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH.

DOBIVA SE V VSEH LEKARNAH.

DOBIVA SE V VSEH LEK

Ugodna prilika
Krasna žepna ura z verižico
samo K 3-50
Ker sem kupil 30.000 komadov pošiljam krasno 36 ur natanko idočo srbeno uro GLORIA-ANKER-RE-MONTOIR, švic. delo z lepo grav. pokrovi, s sekundnim kazalcem in lepo pozlač. ali posr. verižico, samo za K 3-50. Vrh tega ponujam pristno pozlačeno 36 ur idočo Anker-Remontoir, švic. delo, I. vrste, s pozlač. verižico za K 5-50. Za vsako uro 3-letna pisarna garancija. — Pošiljate po poštne povzetju.

S. KOHANE
I. Eksportno podjetje švicarskih ur —
Krakovo št. 486.
Na razpolago mnogo pohvalnih pism in naročil. — Za kar ne ugaja, se vrne denar.

Svoji k svojim! Svoji k svojim!
Izdelovalnica prvih jugoslovanskih drož
JOSIP KADUNC
LJUBLJANA
priporoča svoje priznane čiste žitne drože (kvas) po najnižjih cenah. — Pošiljanja z obratno pošto. — Stalnim odjemalcem primeren popust.

Giovanni Crismancich
Trst, ulica Caserma 8
Specijaliteta za praznike:
RUM (najfinjši) od K 1-60 naprej
CIPER „ „ „ 1-60 „
MARSALE „ „ „ 1-60 „
MALAGA „ „ „ 2-40 „
COGNAC „ „ „ 2-80 „
Vrh tega vsakovrstna vina v buteljkah prvih tu- in inozemskih tovarov.

AL MONDO
Barriera št. 33 - TRST
Velika zaloga gotovih oblek za moške, dečke in otroke.
Suknjeni ogrtači fini . . . od K 19- do 49-
Suknje (z pelo) . . . „ 28- „ 44-
Hlače gotove za delavce „ 2-40 „ 5-
„ „ volnene „ 5- „ 20-
Obleke za mehaničarje „ 4-20 „ 6-20
Srajce, spodnje hlače, majo, nogavice po najnižjih cenah.
Sprejemajo se tudi naročila po meri.

Zaščitna znamka: „SIDRO“
LINIMENT, CAPSICI Comp.
nadomestek za
Anker-Pain-Expeller
je splošno priznana kakor najizvirnejše bole- blažujoče mazilo pri prehladu itd. — Cena 80 stot., K 1-40 in K 2; dobiva se v vseh lekarnah. Pri nakupovanju tega povsod priljubljenega domačega sredstva naj se jemlje iz originalne steklenice v skatljah z našo zaščitno znamko: „SIDRO“, potem je kupovalec gotovo prejel originalni izdelek. —
D. Richter-a lekarna pri Zlatem levu
v PRAGI
ELIZABETINA ULICA št. 5 (nova)
Dnevno razpošiljanje.

Učinkljiva novost!
Oblastveno zavarovano. Registrovan uzorec!
Briljantno angel. zvonilo za božično drevo št. 1
popolnoma iz kovine, s 6 pozlačenimi angeli, 30 cm visoko, nerazbiten vrh bož. drevesca. Zajemeno brezopasno funkcionira. Najnovejši in najlepši okras bož. drevesca, ki ne bi smel manjkati v nobeni družini.

Gorki zrak treh prižganih sveč vrtili goriščno kolo, nanje pritrjeni izbojani jekleni betiči pa učarajo na troje zvonov in blagovestno, srebrnasto zvonjenje zadoni, mlado in staro predstavljajo v božično blazenost. Komad stane 12 stot. in 24 stot. v kartonu in navodilo vred K 1-50.
3 komadi K 4- „ 5-20
4 „ „ 7-50
6 komad. „ 10-80
9 komad. K 10-80
12 „ „ 13-50
24 „ „ 26-50
Po poštnem povzetju 20 stotink več.
Št. 2. Ravnočisto angel. sk. zvonilo za božično drevo, zjemeno brezopasno funkcionira. Najnovejši in najlepši okras bož. drevesca, ki ne bi smel manjkati v nobeni družini. Komad stane 12 stot. in 24 stot. v kartonu in navodilo vred K 1-50.
3 komadi K 5-50 9 komadov K 15-50
4 „ „ 7-25 12 „ „ 20-25
6 komad. „ 10-50 24 „ „ 39-50
Po poštnem povzetju 20 stotink več.
Kdor zaseli roč nego 3 komad. gorilnemazila v omili, dobi 10 stot. zmanjšane cene. — Zajemeno brezopasno funkcionira. Najnovejši in najlepši okras bož. drevesca, ki ne bi smel manjkati v nobeni družini. Komad stane 12 stot. in 24 stot. v kartonu in navodilo vred K 1-50.
3 komadi K 5-50 9 komadov K 15-50
4 „ „ 7-25 12 „ „ 20-25
6 komad. „ 10-50 24 „ „ 39-50
Po poštnem povzetju 20 stotink več.
Zajemajo me najnovejši glavni glasik s 300 dikami, ki so vam polje brezopasno in gotovo preste.

Prodajalnica svilnatoga blaga
ALLA CITTA' DI LIONE
Trst - Piazza della Borsa št. 3 - Trst
Senzacionalne novosti! Svilnato blago za toilette in bluze od K 1-50 do K 20-—. Specijaliteta Sealskin za konfekcije po K 19- meter.
Baržun (žamet) za obleke in bluze.
NB. Približno 2000 metrov ostankov svile po polovični ceni. — Komisije za deželo franco.

Oglase naslovljajte na Ins. odd. „Edinosti“

Veliki moderni Kinematograf MINERVA
Ulica Media št. 40 (Casa di pergoli)
Edini v Trstu za izbrane programe.
POSEBNA MIRNOST! od 1. decembra 1908. naprej MOČAN ODSEV
I. Magične cvetlice (barvano) — II. Ob reki Nil (iz rasnice) — III. Lucia di Lammermoor (žaloigra) — Ljubosumni pes (komično).
LJUDSKE CENE: I. prostori 40, II. 20 st. Otroci pod 10 let ali vojak - polovico. Vsako sredo in soboto nov program

Velika izbira oblek za moške in dečke
Specijaliteta: Površniki, paletot, jopiči, hlače in oblečice. — Perilo za moške.
Ignacij Potocnič - Trst
ulica Riborgo — vogal ul. Beccherie
Podružnica ulica Ghiga št. 4
(hiša ex Luna)
Emporij ovratnic in dežalkov za moške in ženske. Velika izbira blaga za moške obleke.
Sprejemajo se naročila po meri
JAKO ZMERNE CENE.

V dobroznani žganjarni
FERDINAND PEČENKO
v ulici Miramar št. 1
dobijo se vedno
pristne pijače I. vrste, kakor n. pr. žganje, slivovec in brinjevec : : kakor tudi mrzle pijače frambois, tamarindi in šemade

Restavracija Finding
(PRI BELEM MEDVEDU)
TRST - ulica Cologna 11 - TRST
Veliki lokal s plesno dvorano, lepim zagretim kegljiščem iz linolesa, biljardom Selfert, separatnimi igralnimi sobam ter dvorano za klube in društva. Najpripravljen lokal za društvene zabave, zborovanja, svatbene gostovanja itd. itd.
Vsako nedeljo in praznik
plesni venček z orkestrom

Prostor za tisoč oseb

Mlekarska zveza v Ljubljani
reg. zadruga z omejeno zavezo
prodaja
sir fini 1/4 masten po K 1-20 kg | sir fini polnomasten po K 1-44 kg
„ „ 1/2 „ „ 1-32 „ | „ posušeni „ „ 1-58 „
Surovo maslo in kuhano maslo po dnevnih cenah.
Cena franco Ljubljana. — Zavojnina se posebej računa. — Najmanjše naročilo 1 poštni zavitek od 5 kg za mlado maslo; za sir 1 hleb od 10-30 kg.

Schicht-ovo milo
je najboljša za vsako porabo.

Zlata kolajna, visoko odlikovanje na mednarodni razstavi v Milanu leta 1906
SIRUP PAGLIANO
Vpisani v italijanski vinski katalogi
— za čiščenje in krepitve krvi.
PROFESORJA ERNESTO PAGLIANO. Naše prave je nepreklicno priznane od vsake oblasti.
Tekočina — prah — svaki (kroglice) Prodaja se v vseh glavnih lekarnah. (Za Avstro-Ogarno K. LANG — TRST)
Neapelj NB. Pazite na ponarejanja. — Zahtevajte našo tovarniško znamko (medre, rdečo, belo). — Pismo po pošti.
Naslovljati Prof. ERNESTO PAGLIANO — Calata San Marco 4 Neapelj

Novi salon -
originalnih modelov
klobukov za gospé, gospode in otroke.
Pranje in okrašenje klobukov, kakor tudi preskrba modistinjam.
de Gregorio
TRST, Belvedere 75, TRST

Benrik pl. Chicchio
urar
Trst, ul. Stadion 35
Prodaja vsakovrstne ure in regulatorje prvih tu- in inozemskih tovarov. — Specijaliteta žepnih ur tovarne „Zenit“. — Sprejme ter izvršuje vsako popravo po najzmernejših cenah ter jamči za 1 leto.
Govori se slovensko.

Nova prodajalnica olja, jesiha in mila
TRST, ulica Belvedere 34.
Najfineje jedilno, bombaževo in pristno maslinovo olje po stot. 88, K 1-04, 1-12, 1-20 in 1-44 liter.
Zaloga črnega in belega jesiha ter mila in sode.

Rabljeno železno peč
kupim.
Ponudbe pod „Peč“ na Ins. oddelku „Edinosti“.

V ulici Commerciale št. 7
odprla se je

nova
čevljarnica
Priporoča svojo delavnico za naročila po meri po najzmernejših cenah. Tudi poprave se izvršujejo natančno.
JOSIP ŽAGAR.

Trst, ulica Pauliana št. 8, Trst
Zaloga daljn. vina
Prodaja se zalagena pristna, nova daljinska vina lastnega pridelka iz Podstrane pri Spiljetu. — Brezplačno na dom po sledečih cenah:
Črno, po 61 st. | Belo viško po 80 st.
Opolo „ 72 „ | Istrsko „ „ 64 „
Filijalka (krčma) v ul. G. Rossini 10

Nova izdelovalnica glasovirjev :
C. Olivo
ul. Felice Venezian 13, in ul. Madonna del Mare 4 (pritličje)
Glasovirji in Pianini
Orkestroni zadnjih novosti.
Popravlja in uglašanje po zmernih cenah.

Najnovejši stekleni nakit za bož. drevesce.
12 izbranih komadov, pisane ali srebrne kroglice ali sadje skrbno zavito v kartonu, po velikosti in delu po K —40, —50, —60, —70, —80, K 1, 1-30, 2, 6 komadov v kartonu (nekoliko večjih) K —60, —80, —90, 24 komadov K —90, K 1, 1-20, 36 komadov K 1-35, 1-60, 2 —48 komad. K 2-10, 2-50, 2-60, 60 komadov K 2-60, 2-80, 3-20 3 zračni stekleni balončki K —50, Drevesni angelj K —40, —50, —60, —Lametta (angeljski lasi) (srebrna ali zlata) kuvert K —06. Zica za orehe (100 komadov) K —20. Svečice 24 komadov v kartonu K —50, —60 večje 15 kom. K —58, —75.
Držajci za sveče decat K —50.
Pošiljate proti predplačilu. Naročila nad K 2 po poštnem povzetju. O. in kr. dvorni zalagatelj
JAN KONRAD v Mostu št. 1899
Trst, glavni svetilnik in svetilnikar, ki je prva in prava.

V nižavi.

Uprizoritev selske drame „V nižavi“ je bila pravi dogodek za naše skromno gledališče in dosegla je toliko uspeha, da so nekateri drugodni poslušalci, ki so došli iz radovednosti, odkrito izražali svoje presenečenje.

Ker bo morda zanimala sodba od neoficijelne strani, in ker je pričakovati, da se igra ponovi, prosil bi el. uredništvo, da mi dovoli nekoliko prostora.

Igra „V nižavi“ nima pravzaprav globokomne tendence, tudi posebno originalna ni; ali ta preprosta snov, v življenju tolikokrat ponavljajoče se ljudske drame, je pisatelj Guimera orisal z neumiljeno realistično.

Gospoda Verovška Manelik, v vseh svojih kretnjah preprost in naiven, dober in hud, zdrav in močan, žareč sreče in ves radosten in koprneč pride za Marto, da jo poroči po gospodarjevem posredovanju. Odkritosrčnost mu sije z obraza in visoka ljubezen mu objema in osvaja vso dušo. V svoji poštenosti ne more razumeti zlobnih namigavanj in peregljivih pogledov opravipljivih vaščanov. In se razljudi, zelo se razjezi, a dobra beseda ga umiri in utolaži. Tako se v resnici vede čvrsti sin planin: hud je in odpušča, ker je njegovo srce dobro in čisto, kakor je čist zrak gori v planinah, v katerih je zrastle.

Z za oktavno zvišanim glasom, v naravnem patosu in z neodoljivim navdušenjem opisuje krasoto planin, s pretresljivo drastično in z občudovanja vredno fiziognomijo in zelo realističnimi, naravnimi gestami govori o boju razljučenih elementov na nebotičnih vršacih. Krasen in ganljiv je na tem mestu prehod, niansa karakteristike njegovega obraza in glasu, ko z ljubeznijo omenja svoje drobnice, ki se stiska k njemu in kako on varuje to ljubljeno svojo čredico pred neizgovarjanim in pred volkom.

Manelikova poroka s prelestno Marto se izvrši. Blaženega in vsega srečnega, kar v devetih nebesih se čuti, ko ostane v poročni noči sam z ljubljeno Marto.

Sladka se ji in ne ve, kako bi ji vstregel; ponuja ji mošnjo srebrnikov, krvavo zasluženi in težko pribranih: „Na, Marta, tvoji so, tebi sem jih prinesel, le vzemi, Marta...“ in ji govori o svoji vroči ljubezni. Marta pa ga pahne od sebe, ker ga krivo sodi.

To je prvo veliko razočaranje za Manelika, a on je dober in odpušča, češ, moje koze so tudi trmoglave, zakaj bi ne bila Marta, ki je ženska? Gospod Verovšek nam je z mojstrsko doslednostjo pokazal prototip pohlevnega in ljubečega mladega moža. Kar opazi Manelik skozi zastor na oknu sumljivo luč prežetega neznanca. Nekaj se mu utrja v duši, zajeti in vzbesni energično zahtevajoč pojasnila od Marte.

Razjedajoči črv ljubosumnosti in razžaljenega moškega ponosa zvija in mori ubogega Manelika v bolečom gnevu. Po lepi in tradicionalni moški navadi začne razbijati lonce v kubi in rohet, kričati in žugati. In končno mu vstane spoznanje, da sprejema gnusobno bogatega in oblagrovanega ljudstva v nižavi. Ves majhen in strt se zgrudi, in pekoč kes mu že nepokvarjeno srce: zakaj sem vas pustil planine! Naposled na leže ko čuje pes pred vrata spalnice, v katero se je bila zaklenila njegova žena Marta.

O tem prizoru bi mogel napisati kar celo dolgo razpravo, tako psihološko utemeljeno in istinito, dovršeno in nedosegljivo nam je gospod Verovšek kreiral osebnost razžaljenega in prevarjenega moža. Toda prostor je omejen in rad bi še kaj omenil o tej, tako lepo vspehi igri.

Marta sovraži Manelika, ker misli, da on ve za njeno minolost in da ga je samo lakomnost dovela do zakona z njo. A on jo prezira, ker zametuje njegovo udanost, ne more pa ji zatejiti svoje ljubezni, ki mu še vedno gori v prevarjenem srcu. In Marta ga draži in ščeje, da bi tako preskusila moč in maščevalnost njegove ljubezni. Odkrije mu vso svojo omadeževano minolost brezobzirno in brez olepšavanja, ker hoče, da bi jo vsaj umoril in tako reši sebe in njo trpečega in neznoznega življenja. Manelik, trasoč se srda in ves divji potegne nož in zamahne — ali v sredi zamahljaja se mu roka skrči. Divji boj vzhva v njegovi notranjosti, to izdajajo hropče besede in nervozne geste. Vse zavre v nem, ko mu Marta nalašč trdi, da ljubi drugega, živi mu vstrepečejo, da spet z nožem naskoči Marto, ki se vrže na njegov nož; a on je hitrejši: bliskoma se zave in pokne. Marta se je na roki samo oprasila ob nož.

Ves ta hudi napori in utrudljivi prizor je gospod Verovšek igral tako dramatično in naravno, da bi težko kdo ali pa nihče ne mogel te vloge boljše kreirati.

Pisatelj si je svojega Manelika brez dvoma mislil ravno takega.

Kakor razžaljen in kaznujoč bog, velik v svojem gnevu in ves divji in hrepeneč po maščevanju brilira Manelik v zadnjem dejanju. Proč vrže nož, praznih rok izziva neoboroženega Sebastijana, češ, ali bi jo, ali bi jo rad Marto, kar vzami si jo, tukaj je! V Sebastijanu kipi kopnenje po Marti, ljubezenska strast divja v njegovem srcu in srda maščevalnost ga zažene v Manelika, a Manelik je že sklenil sodbo: Z orjaškimi rokami ga pograbi, da ga skoro stre ko jajce, in kakor volku nekdanj v planini, pregrizne temu krščenemu volku grlo in tako kaznuje zapeljivca Martinega in prečestnika svoje žene. „Ubil sem volka“ pravi z zadovoljenjem in vzame v naročje svojo ženo in jo odnese iz nižave in močvirja greha v svoj planinski raj, „kjer se vse odpušča“ in lahko moli k Bogu.

Gospod Verovšek je bil res krasen, s točno karakteristiko pointiran in s pretresljivimi psihološkimi momenti niansiran Manelik, pravi tip poštenjaka in nepokvarjenega človeka, ki so mu ljudje zbudili v srcu maščevalnost in zver.

In Marta, gospa Danilova, kaj bi rekli o nji, ako ne, da je umetnica po božji velji in iz poklica, ki so ji dale rojenice ob rojstvu bogat in menda neizprojen dramatiški talent? Kakor Marta je bila vredna partnerica Manelikova, ki je s precizno sigurnostjo obvladovala težke in naporne partije v svoji, groze in žive karakteristike polni ulogi.

Marto in njenega očma je takorekoč na cesti potepal posestnik Sebastijan, in jo je izredil in vzgajal za svojo strastno pohotnost.

Nebrzdana strast ga je omamila, da je zanemarjal svoje posestvo in je zlezal v dolge, iz katerih se mu je samo z bogato nevesto moglo izkopati. Zato Marta iz hiše, a ne daleč, da si jo zagotovi za večne čase. Revni pastir Manelik jo naj vzame.

Duševni boji uboge, izdane Marte je gospa Danilova igrala resnično božanstveno. Kakor ljubavna pesem je bila Marta lepa v udani in prvi ljubezni do Sebastijana. Dušo pretresujoči so bili prizori, ko je kleče prosila ljubezni, da bi dala vso svojo bogato in mehko dušo in posvetila vso svojo neizmerno ljubezen in mlado, kipeče življenje onemu, ki ji je prižgal veliko in svetlo luč v njenem deviškem bramu in ji je zdrnil neodoljivo moč prve in tako žarke ljubezni. Sebastijan pa računa in se mu ne vjema in jo kruto zavrže, ali to hoče samo začasno na videz.

Tako silen duševni boj je v resnici sila težko opisati, kaj še le dati pisani ulogi pravo in realistično življenje! In to se je tej veliki svečeni Talijinega svetlišča izborna posrečilo. Zgoraj sem že omenjal mimogrede njene vloge, in kar sem rekel o Maneliku, to velja v najpopolnejši meri tudi za Marto.

Tiha, udana, potrta, užaljena, besneča, ljubosumna in ljubeča, to vse je gospa Danilova sila dobro pogodila. Zares bi bilo težko natanko določiti, kje je dosegla višek dovršenosti: ali v boju s Sebastijanom ali z Manelikom, ali pa morda takrat, ko si pridobi ljubezen Manelikovo. Zakaj dosledna in naravna, nič afektirana, v kar je bilo veliko zapeljivosti, je bila njena Marta polna resničnega življenja vročevrtno mlade žene v južnem podneblju.

Videl sem že nekatere njene kreacije; dolgo sem jih imel pred očmi, sam s seboj sem še enkrat preživljal vso igro, vse njene prizore in se jim divil.

Tu na tržaškem odru mi je pustila najlepši utis njena Debora in takoj za to pa razžiram Marto, Debora in Marta! Resnično dober in soroden par: obe prevarjeni, obe zavrženi. In vendar kolika razlika vlog! Debora impozantna, resolutna, preključajoča ljubica, Marta kljubovalna, a mehko bitje, ki najde kakor žena zavetja in varstva v močnem naročju svojega dobrega moža. Debora ljubezen ni greh, zakaj ljubezen je od Boga; Marta se keša svoje pregrešne ljubezni in si zaupa; kajti: „Nikoli ni padla ženska tako globoko, da bi ji srce umrlo za pravo ljubezen“.

Manelik in Marta sta veliki in težki glavni ulogi. Ampak jaz bi menil, da je bila tudi uloga Sebastijanova zelo važna, recimo: tretja glavna uloga.

Pohotnega in vročevrtnega Sebastijana je g. Rajner kaj dobro igral. Sempatija je bilo sicer opaziti morda neka mala negotovost, a bistveno to ni ravno motilo celotne slike. V razburčenem nastopu z Marto in Manelikom je bil Sebastijan naravnost prav dober.

Osoren in neizprosen, strasten in divje koprneč po Marti, zdaj že ženi Manelikovi — tako je bil gospod Rajner dober Sebastijan.

O drugih postranskih ulogah bi ne hotel izreči kake hude grate, čeprav ni bilo vse tako kakor bi moglo biti. Slutim, da nekateri igralci preveč čutijo na sebi poglede občinstva in se res čisto po nepotrebnem ženirajo nekako, a bi sicer lahko — vsaj nekateri — čisto dobro rešili svojo lepo nalogo.

Z. Z.

Oglase treba naslovljati na
Inseratni oddelek „Edinosti“

Prodajalnica manifaktur. blaga
Enrico De Franceschi
Filijalka ulica delle Poste št. 10
je prejela za jesensko in zimsko serono
**bogato izbero blaga
za ženske obleke**
pletenine, fuštanjev, trliža in izdelanega
perila za moške in ženske.

V dobroznani prodajalnici moških oblek
ALLA CITTA' DI TRIESTE
Trst, ulica Giosuè Carducci št. 40 (prej Torrente) Trst
novi dohodi za zimsko sezono. Moške obleke kangarn barvane in črne. Obleke za otroke in dečke od 3 do 10 let. Velika izbira palet za moške in dečke. Površniki in jope z ovratnikom astraham ali zajčje kožo. Specialiteta tu- in inozemskega blaga ter lastna krojačnica za izdelovanje oblek po meri. — Fuštanje, srajce, hlače iz bombaževine, spodnje hlače, pletenine in druge potrebščine za delavce, po cenah brez konkurence. — Govori se slovensko.

Krojačnica za civilne in vojaške obleke ter monture avstrijskega Lloydja
kakor tudi vsake uniforme

ANTON GROSSER - Trst, Corso 21, II. n.

z bogato zalogo narodnega in tujega (angleškega) blaga zadnje novosti.
Perfektni kroji. Cene jako zmerne.

Cene nizke **M. Aite** brez konkurence

Velika zaloga z manifakturnim blagom

ulica Nuova št. 36, vogal ul. S. Lazzaro, s podružnico ul. S. Lazzaro 5.

si dovoljuje obvestiti slavno občinstvo in svoje cenjene odjemalce, da je jako pomnožila svojo zalogo kakor tudi povečala prostore s tem, da je ustanovila zgoraj omenjeno podružnico zato, da more v polni meri zadostiti zahtevam cenj. odjemalcev.

V obeh prodajalnicah dobiva se razno blago boljše kakovosti in najmodernejše iz prvih tovarn, posebno pa snovi za moške in ženske obleke, srajce, ovratnike, ovrtnice, tudi velikanski izbor platnega in bombažnega blaga, prtov in pričeve, ter vsake vrste perila tudi od bombaža, ali platna. Veliki izbor vsakovrstnih odevi, kakor tudi koltre lastnega izdelka. Pletenike, svilenine, raznovrstni okraski za šivilje in kitničarke. VELIKANSKI IZBOR SNOVI ZA NARODNE IN CESARSKO ZASTAVE IN NARODNIH TRAKOV ZA DRUŠTVENE ZNAKE.

Kupljeno blago, katero slučajno ni ugajalo, se zamenja ali pa se vrne denar brez nikakih zadržkov. Poskušati in se prepričati.

Želez. kina-vino Serravallo

za bolehnne in rekonvalescente.

Provzročea voljo do jedi utrjuje želodec in ojačuje organizem.

Priporočeno od najslavnejših zdravnikov v vseh slučajih, kada je treba se po bolezni ojačiti.

Odlikovano z 22 kolajnamami na raznih razstavah in z nad 5000 zdravniškimi spričevali.

Izborni okus. Izborni okus.

J. SERRAVALLO - TRST

Tržiška tovarna za olja, mazilo za vozove, kemiški proizvodi
Kollar & Breitner

Tovarne: Katram, Asphalt, Karton za pokrivanje, lesni Cement, Karbolinej, Naftalina „GROSSOL“ itd. itd.

Grossol

za sedaj priznana kakor najbolje in najtrajnejše mazilo, ki ohranja nove in stare plasti na asfaltnih kartonih, skrilnih ploščah in vsakovrstnem laminatu....

Asfaltirani kartoni, izolatorni kartoni, lesni cement, karbolinej, karbolna kislina, asfalti in drugi proizvodi iz asfalta in katrama, opolizla olja, mast za stroje, mazila za vozove, priznane in najboljše znamke (registrirane) mast za vagon, mast-vaselina za kože, mast za orožje, voščilo za čevlje itd.

Tovarna in pisarna v TRŽIČU (Monfalcone) pri Trstu.

Novo pogrebno podjetje

Pisarna in prodajalna Via Vincenzo Bellini št. 13.

Telefon št. 1402 (poleg cerkve sv. Antona Novega) Telefon št. 1402

Zaloga oprave ulica Massimo D'Azeglio št. 18

Prireja pogrebe od najprostejše do najelegantnejše vrste v odprtih, kakor tudi v s kristalom zaprtih vozovih.

Ima bogato zalogo vseh potrebščin za mrliča, kakor: kovinaste in lepo okrašene lesene rakve; čevlje, vence iz umetnih cvetlic, kovine, porcelana in perl.

Bogata zaloga: VOŠČENE SVEČE. Cene nizke, da se ni bati konkurence.

Za slučaj potrebe se uljudno priporočajo

HENRIK STIBELJ in drugi.

Živnostenská banka pro Čechy a Moravu -- (Obrtna banka za Češko in Moravsko)

Menjalnica: Via Nuova št. 29. Podružnica v Trstu. Bančni prostori: Via S. Nicolò 30

CENTRALA v PRAGI. — Podružnice na Dunaju, I. Herrengasse 12, v Brnu, Budějovicah, Krakovu, Lvovu, Mor. Ostravi, Plznu, Prostějovu in Taboru. — CENTRALA v PRAGI.

KUPEJE IN PRODAJA VREDNOSTNE

- - PAPIRJE, VALUTE IN DIVIZE - -

- PREDUJMI NA VREDNOSTNE PAPIRJE IN BLAGA -

- - - LEŽEČE V JAVNIH SKLADIŠČIH. - - -

Akcijski kapital: K 30.000.000. — Rezervni in varnostni

zaklad čez: 9.500.000. — Brzojav: Živnostenská, Trst

TELEFON: 21-57

4 1/4% Vloge na vložne knjižice 4 1/4%

ESKOMPT MENIC IN INKASO. BORZNA NAROČILA

- - Tekoči računi in računi na bančni žiro. - -

STAVBNI KREDITI. — KREDITI PROTI

- - - DOKUMENTOM VKRČANJA. - - -

Butek !!

: - Še si nisi zapomnil da ne
kadim drugega cigaretne
papirja ali ovitka kakor -

Ottoman

Odpri se je gostilna
„Alla Sanità“
vis-à-vis Lloydovi palači.
Največji komfort
Vino, pivo in izvrstna kuhinja.

Salone mode
Ana Köppel
TRST, ulica Barriera vecchia 12, I. n.
Časti se naznaniti, da je prejela za pomladno sezono
klobuke zadnje novosti.
Popravljanje klobukov, pranje ter okrašenje kakor
tudi barvanje slavnatih klobukov v vsako
barvo.

Prodajalnica usnja :
Trst, ul. Molino a Vento 7.
Bogata izbira telečjih barvanih kož, izbornega
kožjega usnja in francoske teletine kakor
tudi tu- in inozemske krznine
po cenah, da se ni bati konkurence.
Gotov, da me sl. občinstvo počasti, bilježim
udani **AGOSTINO di LIBERTI.**

ANTON SKERL
mehanik, zapriseženi izvedenec
TRST, Carlo Goldonijev trg št. 11
Zastopnik tovarne koles in motokoles „Puch“
Napeljava in zaloga električnih zvončkov, luči in prodaja gra-
mofov, fonofonov, in fonografov. Zaloga priprav za tošči pivo
Lastna delavnica za popraviljanje šiv. strojev, koles, motokoles itd.
Velika zaloga pripadkov po tovar. cenah.
TELEFON št. 1734.

V mirodilnici
Mario Ferlin
sv. Mar. Magd. Zgornja št. P. 3
vogal ulice dell' Istria, blizu šol
dobi se **VELIKA IZBERA KRAMENIJ, BARV, ŠIP**
ZEBLJEV, PETROLEJA,
Redni prašek za pitje svinj, krav, konj, itd. lek
Dr. TRNKOCZY-ja v Ljubljani. Prodaja na drobno in debelo

MIRODILNICA
GUSTAVO MARCO
ulica Giulia št. 20
Droge, barve, pokost, petrolej, čopiči
četke, mila, parfumi itd. — Zaloga
šip in steklenin.

Pekarna in sladničarna
GIACOMO VIOLA
TRST, ulica del Rivo št. 19
— dobi se —

svež kruh trikrat na dan.
Testenine lastnega izdelka, biškotini.
Prodaja moke, sladkarij itd.
Po zmernih cenah. Postrežba na dom.

Odpri se je
novo veliko skladišče
POHIŠTVA
in tapetarij
PAOLO GASTWIRTH
v ulici Stadion št. 6

z veliko izbero popolnih sob vsakega sloga
in moderne risbe ter popolnih oprav za
stanovanja. — Zadnje novosti te stroke.
Zamore si vsako oledati, ne da bi bil primoran kupiti

Trgovsko-obrtna zadruga v Trstu

Via S. Francesco d' Assisi št. 2, I. n.

kjer je bila prej „Tržaška posojilnica in hranilnica“. — Telefon št. 16-04.

Poštno hranilnični račun 74679.

Sprejema hranilne vloge od vsakega, tudi če ni član, in je obrestuje po
4 1/2 %

Sprejema tudi vloge po 1 K na tedentako da se po 260
tednih dobi K 300.—

Sprejema hran. knjižice tujih zavodov, in je realizuje ne da se bi obrestovanje pretrgalo,
daje posojila na razne obroke in proti mesečnim odplačilom po K 2 od vsake K 100,
tako, da se posojilo odplača v petih letih. — Deleži so po K 20 in po K 2.

Nadaljna pojasnila se dajejo v uradu med uradnimi urami, ki so : ob delavnikih od 9. do 12. dopol. in od 3. do 5. pop.

Trgovsko-obrtna zadruga v Trstu

registrirana zadruga z neomejenim jamstvom.

Kupujte Cement Portland

prve tovarne „EXCELSIOR“ v Splitu

Skladišče pri Emilio Vannoni Trst, S. Francesco d'Assisi 18, Tel. 636

Skladišče „Cementa Romano“ (hidravlično apno) in malca (gesso di presa).

VERA

je najboljša tinktura za lase. V
isti ni nikakih škodljivih stvari.

Dobi se plavalaso, kosanjevo, črnkasto, črno barvo.

STEKLENIČA 3 K v odlikovani lekarni PRENDINI

Pošiljatve po poštne povzetju.

Civilna in vojaška krojačnica

Bogata zaloga tu- in inozemskega blaga in vseh
premetov spadajočih v krojaško obrt.

— ODLIKOVAN DNE 5. APRILA 1906. —
na XXVII. mednarodni razstavi v Parizu s častno diplom.
častnim križcem in zlato kolajno in na II. mednarodni
razstavi v Bruxelles-u z največjo odliko „GRAND PRIX“
diplomo.

Naročbe se izvršujejo točno in se dostavljajo na dom

Z odličnim spoštovanjem

AUGUST ŠTULAR.

Trst, via della Poste 12. I. nds.
(nasproti Smolarsove papirnice).

13 kron samo stane krasna moška obleka iz finega
blaga edino-le v zalogi izgotovljenih oblek - -

V. Dobauschek

TRST, ulica Giosuè Carducci 11 (prej ulica Torrente) TRST

Vrhu toga po jako nizkih cenah:

barvane ali črne obleke za moške in dečke, kakor tudi oblečice za otroke. —
Paletots, površniki, raglau, ulster, jope, jopiči, telovniki, hlače, modre bluze za
kovače in mehanike, klobuki, kape, pletenine, spodnje hlače, srajce, naprsniki,
ovratniki, ovratnice, zapestniki, nogovice in druge potrebščine za moške.

Izdelujejo se obleke po meri.

Govori se slovensko.

„Tržaška posojilnica in hranilnica“

registrirana zadruga z omejenim poroštvo.

Piazza della Caserma št. 2, I. n. — TRST — V lastni hiši.

(Vhod po glavnih stopnicah) — TELEFON št. 952

Hranilne vloge sprejema od vsakega, če tudi ni ud in jih obrestuje po

4 1/4 %

Rentni davek od hranilnih vlog plačuje zavod sam. Vloga se lahko po 1 krono.
Posojila daja na vključbo po dogovoru 5%—6%, na menjice po 6%, na za-
stave po 5 1/2% in na amortizacijo za daljšo dobo po dogovoru.

Uradne ure : od 9.—12. ure dopoldne in od 3.—5. popoldne.

Izplačuje se vsaki dan ob uradnih urah. — Ob nedeljah in praznikih je
urad zaprt.

Jma najmodernejše urejeno varnostno celico za shrambo vrednostnih papirjev, listin itd.
kakor tudi hranilne pušice, s katerimi se najuspešneje navaja štediti svojo deco.

Poštno-hranilnični račun 816-004

Večerni krojaški tečaj za
spopolnjevanje 3-krat na teden, od 7.—9
ure za gospodične, ki so preko dneva za-
poslene, je odprt na krojaški šoli — Trst
ulica San Lazzaro št. 16, III. nadstr

Odpri se je
v ulici Belvedere št. 34

Velika in dobro preskrbljena zaloga
Napoljske in bolonjske zmesi
s pridejano tvornico domače zmesi :
vsak dan sveže.

Podpisana se priporoča slav. občinstvu, gotova da
zadovolji vsaki potrebi, udana

MELANY MINZI.

POZOR!

V gostilni „Balkan“
(bivša „ALLA GROTTA“)

TRST — ulica Tivarnella št. 5,
(v bližini južnega kolodvora)

Toči se najbolje istrsko vino po 64
vin., za družinsko potrebo po 28 vin.
Kuhinja vedno dobro preskrbljena.
Postrežba točna. — — — Cene zmjerne

F. Pertot
urar I. vrste
Trst ul. Poste Nuove 9

Kdor hoče

dober zajutrek napraviti naj obišče na novo
urejeno **PRODAJALNO SLANINE.** — Vse vrste
vina in Dreherjevo pivo I. vrste,

ulica Nicolò Macchiavelli 22

kjer se najde vsaki čas sveže pivo in

— kuhane gorke Praške gnjati —

Točna postrežba, cene zmjerne.

Priporoča se lastnik **IVAN SIRCELJ.**

Točne ure prodaja

Emilio Müller

najuglednejša in najstarejša pro-
dajalnica ur v TRSTU
via Ponterosso, ogel Nuova 28

VELIKA IZBERA
veržic, zlatih in srebr-
nih ur, kakor tudi

stenskih ur vsake vrste

Ustanovljena leta prodajalno 1850.

V prodajalnici jestvin in kolonijalnega blaga

Vekosl. Stepančič

TRST, Campo San Giacomo 20, TRST

dobi se **VELIKA IZBERA**

testenin, moke, olja in vinskega oveta

po cenah, da se ni bati konkurence.

Pošilja se poštne pošiljatve po doželi.

STARA MIRODILNICA

Fed. F. Huber Succ.

TRST, ul. Barriera vecchia št. 26.

BOGATA ZALOGA

barv, povlak, čopičev, pramenj, ke-
mičnih izdelkov, miner. vod, parfi-
mov, zamah, železne žice, elastike
za cepljenje, mila in STEKLENIH ŠIP-
Zaloga žvepla in modre galice.

Tovarne in delavnice po-
hištva in stavbenih
izdelkov v **SOLKANU** pri
Gorici.
Lasten železniški tir :
Gorica, drž. kolod., Solkan

Mizarska zadruga v Solkanu

Osrednje ravnateljstvo.

ZALOGE :
SOLKAN,
TRST, via Caserma 4

ZALOGE :
REKA, Via Pile 2
SPLIT, nanovoj obali

Brz. : **ZADRUGA - Trst**
Telef. št. 1631 interurban
Žage v Soteski (Bohinj)
Letna produkcija
— K 1,000.000 —

CARLO GORTAN Zaloga olja - Trst - V. Santa Caterina 13. Prodaja na veliko in na drobno

TELEFON 865.

ZOBOZDRAVNIK

Univ. Med. Dr. Makso Brillant
V TRSTU

ulica Vinc. Bellini št. 11

Izdeluje zadelanje z emajlom, porcelanom
srebrom in zlatom.

Izdeluje posamezne umetne zobove kakor
tudi celo zobovje.

ORDINIRA od 9.—12. predp., 3.—5. popol.

Confiserie Parisienne

Trst, Piazza Nuova št. 1, Trst
vogal Via S. Caterina

Vsaki dan sveže slaščice : :
in pecivo za čaj

FRAN RUPNIK, krojač

Trst, ul. Felice Venezian

(ex Fontanone) št. 14, III. nadstropje

Moderna izbira tu- in inozemskega
blaga ter izdeluje vsakovrstne obleke
po najnižjih cenah.

Postrežba tudi na dom.

VELIKA IZBERA

manifakturnega blaga in ženskih
:- oblek :-

Blago na obroke po zmernih
cenah.

Blago za moške in ženske
obleke. Nepremočniki za ženske.
Blago za pohištvo, preproge,
garniture, zavese, vitrage, vol-
nena in prešita, pokrivala, pe-
rilo, svila, kožuhovalne, spodnja
krila in druge potrebščine.

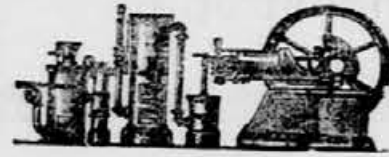
M. B. KHTZ

— TRST —

ulica Madonnina 11, II. nadstr.

BERNHARDT - a

plinove motorne napeljave za zrnati
premog, koks, rjavi koks in druga
cena kuriva.

Najcenejša gonilna moč sedanosti.
Gonilo brez dima, duha in nevarnosti.
Za tovarne, mline, električne centrale
in vsako drugo obrt. — Stroški za
kurivo 0-8-2 konjske moči na uro.

C. kr. priv. Tovarna motorov in strojev za poljed. in obrtna podjetja

G. Bernhardt's Söhne - Dunaj

XII./2. Schönbrunnerstrasse 173/E

Zastopnik: LEOPOLD WEISS, Trst, ul. delle Acque 5.

Motori

na
petrolin (ben-
zin), špirit in
plin ter

lokomobili

izdelkov

- prve vrste -

Najboljša češka tovarna.

Posteljno perje
po zmernih cenah.

1 kg sivega oglašenega
K 2; belga K 240; belga K 280; belga K 300; belga K 320; belga K 340; belga K 360; belga K 380; belga K 400; belga K 420; belga K 440; belga K 460; belga K 480; belga K 500; belga K 520; belga K 540; belga K 560; belga K 580; belga K 600; belga K 620; belga K 640; belga K 660; belga K 680; belga K 700; belga K 720; belga K 740; belga K 760; belga K 780; belga K 800; belga K 820; belga K 840; belga K 860; belga K 880; belga K 900; belga K 920; belga K 940; belga K 960; belga K 980; belga K 1000.

Narejene postelje.

Iz gostotnega rdečega, modrega in belega ali rjavega
bankinga 1 pernica 180 cm dolga, 116 cm široka, skupno
z dvema 80 cm dolgimi in 58 cm širokimi zglavnimi, na-
polnjena z novim sivim, trpežnim in puhastim perjem
K 16; polpuhaste K 20, puhaste K 24. — PUSA-
MEZNE PERNICE K 10, 12, 14 in 16; zglavnica K 3, 3, 3, 3
in 4. — Pošiljave po postnem povzročajo od K 12 naprej po-
stojne. Tudi se zne zamenjati ali vrtni. Za kar ne
ugaja se pošlje denar nazaj.

S. BENISCH v Deschenitz št. 765 Šumava Čechy

Mirodilnica

Anton Ursich

Barriera vecchia št. 14
ZALOGA

barv, čopičev, povlak in mazil za
pode, izrezov, zaloga suhega
sadja in parfumerij.

Albert Faber

Zaloga gozdnih proizvodov in kuriva,
tovarna za brezplinske briketete iz
drvenega oglja, se priporoča v zalaganje
hrastovih in bukovih drv prirejenih za peč

angleškega in inozemskega svetlega premoga —
brezplinskih briketov iz drvenega oglja „BOULE“ v
veliki jajčasti obliki za vsako kurjavo. Zareči komadi
v (mali jajčasti obliki) za odprto ognjišče in likanje.

Naročbe, ki se izvrše točno, je nasloviti na
tovarniško pisarno:

Trst — Via della Tesa št. 22

ali na naročilno pisarno v Trstu pri tvrdki

GIOV. ANGELI ul. Vinc. Bellini št. 11.

(nasproti cerkvi novega Sv. Antona.)

JOSIP GREGORIČ, trgovec

TRST, ul. Olmo 1a

naznanja, da ima zraven svoje trgovine
z mešanim blagom in jestvin veliko zalogo
isterskega vina po najnižjih cenah;
poslje se na dom po naročilu. Ob enem
priporoča svojo

FILJALKO ulica Giulia 7.

Sveže blago. — Cene brez konkurence.

Prodajalnica jestvin

Via dell'Istria št. 14 — Trst

Prodaja kave, riža, testenin domačih
in tujih, sladkorja, moke, masla, mila,
olja, otrobi itd.

VSAKI DAN SVEŽE BLAGO.

Priporoča se slavnemu občinstvu v mestu in
okolici udani

IVAN GUSTINČIČ.

Dr. ARNOLD KOLB

zobozdravnik, svojčas asistent
na dunajski polikliniki

prej v ulici della Zonta 7

sedaj Corso 14, I.

sprejema od 9.—1. in od 3.—6. popol.

Izdiranje zobov brez bolečin in plombovanje.

Umetni zobje po najmodernejih sistemih.

Tovarna sladčič „MINERVA“

TRST - ulica S. Cilino 150. — Telefon 1750.

Odlikovana z zlato kolajno na dunajski razstavi

priporoča P. N. občinstvu svoje specialitete, kakor

Karamelo, napolnjene s sadjem, likerji, mlekom, čokolado, kavo,
maltom itd. — Ruske marmelade itd. itd.

Dobijo se v boljših prodajalnicah.

Zaloga moke prve vrste.

Aleks. Rupnik & Co - Trst

ulica Squero nuovo št. 11.

Zastopstva in glavna zaloga
najfinjših vrst pšenične moke in krmnih izdelkov

— poznatega valjčnega mline —

VINKO MAJDIČ-a v Kranju

Brzjavi: Aleks. Rupnik — Trst.

Zaloga moke prve vrste

Cantina familiare istriana

TRST - ulica Farneto št. 29 - Trst

prodaja svoja vina, z brezplačno postrežbo na dom, po sledečih cenah:

Črno istrsko za dom po . . . K —48 | Prstni viški Opolo . . . po . . . K —72
Belo „ prve vrste „ . . . —72 | Črno dalmatinsko . . . „ . . . —68

Vrhu tega je vedno preskrbljena z vsakovrstnim namiznim vinom v buteljkah. Vsa gori naznačena
vina kemično so analizovana. Gostilničarjem in krmarjem cene po dogovoru. M. CINTICH ex Glavina.

Tvrdka vstanovljena leta 1877.

Schnabl & Co Succ. -- Trst

(Inženir G. Franc & J. Krainz)

Urad: ulica Nicolò Machiavelli št. 32.

Skladišča: ulica Gioachino Rossini.

Naslov za bnzojavke:

„Universum“ — Trst.

Telefona:

urad: št. 14-09. — Skladišče: št. 61.

Prodajajo po zmernih cenah:

Sesalke za vino in vodo na transmisijo in na roko. Cevi vsake vrste za napeljavo
vode, plina in pare. Pipe, garnicije in tehnični predmeti vsake vrste. Motorji, stroji
in kotli na paro. — Priporočajo svoj tehnični urad

za izdelovanje in oskrbljenje vsakovrstnih strojev za obrt.

Geniki zastoj.

One gospe, katerim lasje izpadajo, ali pa nimajo istih zadostno razvitih, naj pridejo v

COIFFEUR des DAMES

FERD. ANKELE prej asistent o. kr. dvornega „COIFFEUR des DAMES“ na Dunaju.

Trst, ulica San Nicolò 34, vogal ulice San Antonio, mezzanin.

Specialiteta: valovljanje lasi, barvanje in sušenje istih s pomočjo električnih aparatov in ne-
govanje rok. — Sprejme vsakovrstna dela, ki spadajo v to stroko, od navadnega čopa do
najfinejšega bandeux in spremembe. Sprejme se naročila za česanje gospa na dom.

Aurelio Herbig

Civilni geometer. — Avtorizovani
zapriseženec

Trst, Corso šte. 30

sprejme merenja, ekskorporacije, instalacije itd.

splošno vsa geometrična dela.

Zaloga oglja in drv

M. RIBARIČ

Trst, ulica Squero Nuovo 15, Trst

Prodaja na debelo in drobno

Pošiljanje na dom.

Svoji k svojlm!

Sprejema zavarovanja človeškega živ-
ljenja po najraznovrstnejih kombinacijah
pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena
druga zavarovalnica. — Zlasti je ugodno
zavarovanje na doživljenje in smrt z
manjšajšimi se vplačili.

Vsak član ima po preteku petih let
pravico do dividende.

„SLAVIJA“

vzajemno zavarovalna banka v PRAGI

Rez. fondi: 38.242.074-78K. Izplačane odškod. in kapitalije 91.936.993-72 K

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države

z vseskozi slovansko-narodno upravo.

Vsa pojasnila daje Generalni zastop v Ljubljani čigar pisarne so v lastnej bančnej hiši.

v GOSPODARSKIH ULICAH št. 12.

Zavaruje poslopja in premičnine proti
požarnim škodam po najnižjih cenah.
Skode cenjuje takoj in najkulantneje.
Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatne
podpore v narodne in obnovo-koristne
namene.

Solicitator

z večletno prakso vešč v govoru in pisavi slovenskega, italijanskega in nemškega jezika, išče službo. Pisati pod "SOLICITATOR" na Inzeratni oddelk Edinosti v Trstu, ulica Galatti št. 18.

ALEKSANDER ŽGUR

Prodajalnica jestvin in kolonijalnega blaga
Trst, ul. S. Lazzaro št. 14
s filijalko, na novo opremljeno
v ulici Acquedotto št. 66

Bogata izbira jestvin, kave, čaja, napolske zmesi
kakor tudi specialiteta kranjskih klobas.

Naravno sveže vipavsko maslo.
Posiljanje po deželi s poštnimi zavoji.

Kislo zelje

repa s Kranjske
v vseh letnih dobah v zalogi

Josipa Dolčič

TRST, ulica Sorgente 7 — Tel. 14-65

Pekarni in slaščičarni

BIAGIO MADON, TRST

ul. Ghega št. 7 in ul. Caserma št. 12
sta preskrbljeni s svežim kruhom 4-krat
na dan, kakor tudi s slaščicami in sladkimi
prepečenici prve vrste. Za praznike „Vsih
Svetih“ bogata izbira fav.

POSTREŽBA NA DOM

Novi fotografski zavod

Francesco Penco

Trst - Corso št. 14 - Trst

izdeluje oljate in pastelne slike,
kakor tudi fotografije na porcelanu,
steklenini i. t. d.

— Posebni oddelk za povečanja. —
Za gospe posebna česalica. — Izložbena
dvorana vedno odprta. Dvigalo.

V ulici Belvedere št. 55

se je odprla

nova čevljarnica.

Prodaja se izdelano obnavlja ter novo po meri

Poprave se izvršujejo po najzmernejših cenah.

Za obilen obisk se toplo priporoča pod ge-

sion: SVOJI K SVOJIM! udani

Josip Godina.

Trgovina KAT. ud. MULEJ

Piazza Ponterosso št. 6.

Priporoča slav. občinstvu svojo zalogo
jestvin in kolonijalnega blaga, na debelo
in drobno. — Posiljanje po deželi od 5 kg
naprej vsakovrstnega blaga n. pr. kavo,
riz, olje, čaj i. t. d.

Za obilen obisk se priporoča

IVAN BIDOVEC,
vodja trgovine.

Kdor hoče kupiti ali prodati

• katerosibodi prodajalno, gostilno, re-
stauracijo, kavarno itd., kdor hoče
kupiti hiše z 10% čistim dohodkom,
dvorce kmečke hiše, kdor hoče dati
ali vzeti v najem stanovanja ali skla-
dišča, naj se obrne vsem zaupanjem do

Ermanno Collarsich .:

Kavarna Corso

od 9.-11. in 3.-6. bodisi pismeno ali
ustmeno. Preskrbi se tudi službe proti an-
tipatni taksi kron 5.—.

PEKARNA

Melchior Obersnū

ulica P. L. da Palestrina št. 4

prodaja sveži kruh

trikrat na dan.

Postrežba na dom za družine in javne lokale.
Specialiteta biškoti lastnega izdelka.

:: Prodajalnica in pekarna ::

P. PETERNEL

je preložena iz ulice Giulia 76

v Vrdelo št. 490

Prodaja tobaka, katera je bila vzeta od prejšnjega

lastnika Wran. Jos. je zopet dovoljena

sedanemu lastniku P. PETERNEL

Zobni ambulatorij
HANS-a SCHMIDT

prej sodruga

— — — **Dr. A. Mitták-a** — — —

ulica della Zonta 7, I. nadstropje.

NOVA MESNICA

koši, vampe in osoljeni jeziki. Vse po najzmernejših cenah.

— **IVAN KRŽE - TRST** —

Piazza S. Giovanni št. 1

Priporoča svojo trgovino s kuhinjsko po-
sodo vsake vrste bodi od porcelana, zemlje, emajla
o sitarja, ali cinka, nadalje pasamanterije, kletke itd.
Za gostilničarje pipe, kroglice, zemljeno in
stekleno posodo za vino.

Razpošilja na deželo.

Zaloga kuhinjskih in kletarskih potrebščin
od lesa in pletenin, škafov, brent, čebrov in kad,
sodčkov, lopat, rešet, sit in vsakovrstnih košev,
jerbasov in metel ter mnogo drugih v to stroko
spadajočih predmetov.

Postrežba na dom.

Cene zmerne.

Senzacionalna novost - Patent „JESCH“.

Najnavadnejši, najgotovješi in najcenejši prenosljivi aparat „Universale“ za acetilensko luč in plin
z beložarno mrežico, dovoljen od c. kr. namestništva dekretom št. 17708
z dne 17./II./1900. Popolni aparat z kondukturo in ročnikom ali liro K 50

TOVARNA GIUSEPPE JESCH

Trst, ulica Massimo d'Azeglio št. 3.

Telefon 1596.

M. Cramer & I. Schwarz

Trst, ulica Giosuè Carducci št. 26.

ZALOGA ŽELEZA in KOVIN

z veliko izbero kuhinjskih potrebščin.

Stedilne peči in železno pohištvo. --

VELIKA IZBERA

TRAČNIC in PODLOŽKOV.

Lito železo, staro in novo.

Rabljeni stroji in kotli.

ZALOGA CEMENTA

Tovarna s zalogo cementnih plošč, za tlak, veže in pokrivanje peči.

Najzmernejše cene.

Najzmernejše cene

SILVIO MALOSSİ

TRST

ulica dei Gelsi št. 3

TRST

Usled velikih pogodb, napravljenih direktno v AMERIKI

zamoremo zalagati

Trakove

za pisalne stroje vsakega sistema, prepisovalne ali
ne, hektografske, litografske i. t. d. vsake barve,
prve vrste, po

kron 4.50 enega

s pravico, da se očisti klijentu stroj brezplačno, naj bo njegov
sistem kakoršensibodi.

GIUSEPPE FANO fu Dott. Gustavo

Trst, ulica Nuova št. 5, I. — Telefon 19-73.

Skladišče šivalnih strojev in potrebščin, kakor tudi amerikan-
skega pohištva, po absolutno konkurenčnih cenah.

— Mehanična delavnica za popravljanje strojev. —

Prodajalnica zgotovljenih oblek in blaga
G. Mayer Grego
Trst, ulica Riborgo št. 23, Trst
Specialiteta: Obleke za dečke.
Izbira perila in pletenin.
Veliki prodajalnici čevljev
ul. Riborgo 25 TRST ul. Nuova 49
Velika izbira čevljev za moške, žen-
ske in otroke, kakor tudi čevljevčkov.

Ne pozabite na
Mirodilnico Tomaža Zadnika

prej Škrinjerjeva
v ulici Farneto št. 33
se dobi vsakovrstne barve, petrolej, čopičev in
parfumerij itd. **Kinina Salus.**
Velika zaloga

Ivan Bibica

Zaloga dalmatinskega vina, iz lastnih
vinogradov na poluotoku Pelješec —

Trst, ulica Toro št. 1. Gostilna: V.
Ant. Caccia št. 3.

Prodaja se na debelo in v tranzitu, kakor tudi na
dom v sodčih, steklenicah in boteljkah.

Cene da se ni bati konkurence.

Zaloga preizkušane in pristnega

viškega vina

G. BORČIĆ — TRST.

Via Lazzaretto vecchio št. 5.

Prodaja na debelo in v tranzitu, kakor tudi na

dom v sodčih, steklenicah in boteljkah.

Cene da se ni bati konkurence.

Nova mlekarina

TRST, ulica San Nicolò št. 29

prodaja mariborsko mleko

Dnevni dohodki čajnega masla in jaje. — Postrežba

na dom. — Priporoča se slavnemu občinstvu. —

Giovanni Isiersich

TRST, ulica Molino a Vento št. 7.

Prodajalnica vsakovrstnih potrebščin. —

Škefi, brente, kade, železne in steklene. —

Potrebščine, namizje, koši in rešeta ter vsako-

vratne lončevine. Sestilke vsake velikosti.

Cene da se ni bati konkurence.

Cene da se ni bati konkurence.

Cene da se ni bati konkurence.

Cene da se ni bati konkurence.

Cene da se ni bati konkurence.

Cene da se ni bati konkurence.

Cene da se ni bati konkurence.

Cene da se ni bati konkurence.

Cene da se ni bati konkurence.

Cene da se ni bati konkurence.

Cene da se ni bati konkurence.

Cene da se ni bati konkurence.

Cene da se ni bati konkurence.

Cene da se ni bati konkurence.

Cene da se ni bati konkurence.

Cene da se ni bati konkurence.

Cene da se ni bati konkurence.

Cene da se ni bati konkurence.

Cene da se ni bati konkurence.

Cene da se ni bati konkurence.

Cene da se ni bati konkurence.

Cene da se ni bati konkurence.

Cene da se ni bati konkurence.

Cene da se ni bati konkurence.

Cene da se ni bati konkurence.

Cene da se ni bati konkurence.

Cene da se ni bati konkurence.

Cene da se ni bati konkurence.

Cene da se ni bati konkurence.

Cene da se ni bati konkurence.

Cene da se ni bati konkurence.

Cene da se ni bati konkurence.

Cene da se ni bati konkurence.

Cene da se ni bati konkurence.

Cene da se ni bati konkurence.

Cene da se ni bati konkurence.

Cene da se ni bati konkurence.

Cene da se ni bati konkurence.

Cene da se ni bati konkurence.

Cene da se ni bati konkurence.

Cene da se ni bati konkurence.

Cene da se ni bati konkurence.

Cene da se ni bati konkurence.

Cene da se ni bati konkurence.

Spedicijska in
- komisijonalna družba

BALKAN

v Trstu, Riva Grumula 14

Telef. 21-60. Brzjavi: Balkansped.
Žiro-račun pri Jadranski banki
v Trstu.

Sprejema v svoja dobro urejena skladišča vsakovrstno blago in daje na isto predjume pod najpovoljnejšimi pogoji, daja carinska posojila in ocarinjuje blago, preskrbuje prodajo blaga ter posreduje kupovanje in prodajo vsakovrstnega blaga po nalogu in na račun

svojih odjemalcev najkulantneje. Preskrbuje vsakovrstne pošiljke na vse kraje hitro in točno.

Obavlja vse reklamacije in daje vsakovrstna strokovna pojasnila in navodila takoj in brezplačno.

Štev. 2775

G. S. sv.

RAZPIS.

učiteljskih mest v sežanskem okraju.

V tem okraju razpisujem ta-le učiteljska mesta v definitivno nameščenje:

1.) mesto višega učitelja na dvorazredni-
cih v Divači in v Šempolaju.

2.) mesto učitelja-voditelja na jednorazrednicah v Branici, Gabrovici, Kuzljak, Mav-
linjah, Stjaku in v Velikem delu.

3.) mesto učitelja na dvorazrednicah v
Piskovici in v Šmpolaju.

Službeni prejemki so določeni v državnem
zakonu od dne 14. januarja 1906. l. dež.
zak. in ukaz. štev. 10.

Pravilno opremljene prošnje naj se pred-
ložijo službenim potem podpisanimu uradu v
dobi štirih tednov po oglasu tega razpisa v
uradnem časopisu „Osservatore Triestino“.

Nezadostno opremljene prošnje se zav-
rnejo.

C. kr. okrajni šolski svet Sežana

V SEŽANI dne 22. novembra 1908. l.

Predsednik:

REBEK.

TVRDKA

Adolf Kostoris

skladišče oblek za moške in dečke

Trst, via S. Giovanni 16, I. n.

prodaja na mesečne ali
tedenske obroke obleke
in površnike za moške,
perilo i. t. d.

Najdogovornejše cene.

Nezaslišno ceno!!

Za božične praznike in novo leto!!
600 komadov samo za gid. 1-85.

Ene krasna garant. dobro lidoča ura, ki se navija
vsakih 36 ur, pozlačena verižica, 1 krasna igla (z bri-
lantom) za ovratnico, 1 og. pozlačen prstan s kame-
nom (za gospode ali gospe) 1 krasni „Collier“ iz 150
orijentalnih biservov, najmodernejši okrasek za gospe,
1 krasna garnitura, gumbi za zapestnice, ovratnike
in prsnike, gar. 3% zlato Doublé, 6 pristno-lanenih
lepkih rubcev, 1 toaletno lepno ogledalce, 1 lepo
diece toaletno milo, 1 f. vez. zapisnik, 72 komadov
angl. pis. peres, 20 kor. predmetov in 395 raznovrst-
nih reči, ki so v hiši neobhodno potrebne. Vse skupaj
z uto stane samo gid. 1-85 — Pošilja po poštne
povzetju EKSPORTNO PODJETJE

H. SPINGARN, Krakovo št. 134.

Vsaka ekonomična družina

nakupi

VERMOUTH

v velikem skladišču v ulici San Nicolò 18

Buteljke „Reklam“ od 1 litra 55 krajcarjev.

Nepremenjeni tip. — Znamka neprekosljiva

Prodajalna jestvin

in kolonijalnega blaga

Luigi Penco

ul. Ghega št. 19-TRST - ul. Ghega št. 19.

bogata izbira suhega sadja, mandorlata,
in kanditno sadje.

Razpošilja se po pošto na deželo

Cene zmerne.

Darovi za sv. Miklavž
Slaščice in galanterijsko blago.
Okraski za božično drevo.
v pekarni in slaščičarni s prodajo slaščic
Federico Skrdla, Trst
ulica Procureria šte. 6
lastna delavn. - Androna Gusion 3
IZBRANO BLAGO
— V BOGATI IZBERI —

„ALLIANZ“

Delniška družba za zavarovanje na življenje in
rente na Dunaju.

Ustanovljena leta 1890.
Družba vsprejema ljudska zavarovanja na živ-
ljenje v tedenskih obrokih od 10 st. naprej.
Zavarovanja za vse sloje z zdravni. spričeva lom
ali brez njega.

Dne 31. decembra 1907. je bilo v
prometu 315.230 polic. z zavarov-
valno glavnicco „K 98.119.862-66
Garant. fond. znašajo po bilanc. l. 1907 K 12.790.579 70

Za informacije in prospekte obrniti se je na

Glavno agencijo „ALLIANZ“

TRST, via della Caserma šte. 13

(Vsprejemajo se lokalni agenti in produktorji)

Prodajalnica manifakturnega blaga

„HUGO SCHMIDT“

Trst, ulica Rojano 2 (hiša Tuzzi)

Bogata izbira

pokrival, nogovje, pletenin, spod-
njih hlače, srajce, fuštanja, lawn-
tennisa, robeev, šarp itd.

po najzmernejših cenah

kakor tudi vseh drobnih predmetov

Zlate kolajne:
DUMAJ-TURIN
PALERMO

L. Magrni & Figlio

TRST, ulica S. Giovanni št. 14 Telef. 1354

ODLIKOVANA TOVARNA IN ZALOGA

GLASOVIRJEV

Specijalizirana priznanih in najboljših pianinov. Zaloga klavirjev. — Izključno zastopstvo
dverno tovarne glasovirjev Friedrich Ehrbar na Dunaju.

Koncertni klavirji Ehrbar so na razpolago gg. koncertistov. — HARMONIJI, ELEKTR. AVTOMATIČNI PIANINI, PHONOIA.
Daje v najem, v zameno na obroke. Popravlja in akordira. Cene zmerne.

Zlate kolajne:
DUMAJ-TURIN
PALERMO

Odprla se je :-:

na novo urejena trgovina

z zgotovljenimi

oblekami

za gospode, gospe in otroke

pod tvrdko

BOHINEC & Co.

ul. delle Torri 2

Palača Diana (za cerkvijo sv. Ant. novega)

Zasiguramo solidno in točno postrežbo
ter najnižje stalne cene in prosimo za
obilni obisk.

Podpirajmo naše narodne trgovce!

Prilika za Božične praznike!!

Elegantne	Oddelek za gospe.		Oddelek za moške.	
	ELEGANTNE		ELEGANTNE	
JUPONS (vsa svila) od Kr. 18.- naprej	JUPONS (vsa svila)	10.50	SRAJCE (barv. z svil. naprej) od Kr. 4.50 naprej	
BLUZE (boršunaste)	BLUZE (boršunaste)	10.-	SRAJCE (bele z naprej pletet)	4.-
BLUZE (volnene)	BLUZE (volnene)	10.-	DEŽNIKI (svilni)	10.50
BLUZE (svilnate)	BLUZE (svilnate)	12.50	OVATNICE (angleške)	1.50
BLUZE (iz čipk)	BLUZE (iz čipk)	7.-	ROKAVICE (angleške)	2.80
KRIHA (volnena)	KRIHA (volnena)	12.-	ROBICI (angleški batisti)	po 7.50 ducat
ECHARPES za gledal.	ECHARPES za gledal.	6.-		

Vse dobiva samo v velikem skladišču

„Alla Flotta Americana“

Piazza della Borsa šte. 1

Sprejmejo se naročila po meri.

UGODNE CENE

Društvene vesti.

Pevsko društvo „Ilirija“ pri Sv. Jakobu v Trstu, danes z nedeljo pevka vaja ob 2 uri in pol pop. za mešan zbor. Potem pevka zabava v gostilni g. Andreja Furlana, ulica Stadion št. 19. Odhod iz društvenih prostorov ob 4. uri. Prijatelji petja dobro došli! V ponedeljek ob 8. uri zvečer odborova seja.

Pevsko društvo „Zarja“ v Rojanu priredi na občno zahtevo II. „Varieté Koncert“ v nedeljo dne 13. decembra v dvorani „Konsumnega društva“ v Rojanu.

Vspored bo jako zanimiv in dobro sestavljen, na kar že danes opozarjamo slavno občinstvo.

Redni občni zbor „Dijaškega podp. društva“ v Trstu bo v soboto dne 18. decembra t. l. — Natančnejša objava in vsprejeda sledita.

Pevsko društvo „Zora“ na Vrđeli priredi v nedeljo dne 6. decembra 1908. v dvorani „Gospodarskega društva“ na Vrđeli Miklavžev večer s petjem igr in plesom. Začetek ob 5. uri popoldne.

Darove se bo sprejemalo v društveni gostilni.

„Miklavžev večer“ priredi, kakor objavljeno, „Čitalnica“ pri sv. Jakobu v nedeljo 6. decembra svojim članom, gojencem glazbene, šole in njih prijateljem. Vspored bo sestavljen iz krasnih zborov in samospevov, nastopa „Miklavža“ in plesa.

Opozarjamo, da se je „Miklavžu“ dogodila nesreča, da je prišel ob svoje premoženje; zato ne more iz lastnega obdarovati pridnih otrok ter prosi, naj mu njegovi ljubitelji pošljejo tekom tega tedna mnogo darov v „Čitalnico“. Začetek ob 4 $\frac{1}{2}$ uri pop.

Pogrebno podporno društvo v sv. Križu bo imelo svoj izredni občni zbor v prostorih „Konsumnega društva“ dne 12. decembra 1908. ob 7. uri zvečer po sledečem dnevnem redu: 1.) sprememba zadružniških pravil; 2.) slučajnosti.

Ker ima društvo že preobilen rezervni sklad. Mesto pa, da bi se znižala tednina, ki je že itak nizka, zviša se podpora v slučajih smrti zadružnikov in njihovih rodbinskih članov. Členi so vabljeni na obilno udeležbo.

Podružnica družbe sv. Cirila in Metodija na Greti priredi dne 6. decembra t. l. svoj običajni „Miklavžev večer“ v dvorani „Rojskega konsumnega društva“.

Tem potom se opozorjajo stariši, da oddajo eventualne darove gospici voditeljici društvenega vrteca, ali pa v gostilni konsumnega društva v Rojanu.

Nar. delav. organizacija

Narodna delavska organizacija. V Boljuncu v prostorih gosp. Sancin-a se vrši danes ob 4. pop. javni shod dolinske podružnice „N. D. O.“ Boljuncani se vabijo, da se mnogoštevilno vdeležijo istega.

Jutri je sestanek članov zadruga v prostorih „N. D. O.“

Darovi.

Za podružnico družbe sv. Cirila in Metodija na Greti nabralo se je v gostilni konsumnega društva v Rojanu v nabiralniku št. 40 K 38.

Književnost in umetnost

Jubilejno koračnico je z dovoljenjem vojne ministerstva sestavil višji lovec pri 20. rojskem bataljonu Oton Lang. Slika na naslovnici strani slavnostne izdaje, ki se z cesarjevim dovoljenjem pokloni istemu, je sestavil v akvarelu naš slikar g. H. Viktor Gerbič, ki je krasno risbo spretno in umetniško izvedel primerno intencijam skladatelja.

Vesti iz Goriške.

Goriški Lahi demonstrirajo že par dni po Gorici v prilog svojim dijakom z razbitimi bučami na Dunaju. Kritično in vpijejo po ulicah in podijo seveda „fora i ščavi“.

V sredo so pa napravili veliko demonstracijo v gledališču proti Nemcem.

Te dni je prišla namreč v Gorico nemška gledališka družba, ki bi predstavljala par lisenovih dram. V sredo naj bi bile začele predstave. Gledališče posebno glorijska, je bila polna. Ko je začela igrati muzika, je galerija laha zvižgati in vpiti; da je bilo grozu. Polnjenja je galerija spraznila; pa parter ni dal miru, tako, da ni preostajalo drugega, nego da je bila predstava preklicana.

Iz Gorice. Eppur si muove! Od koraka do koraka, a gremo naprej! Srce mi je sklikalo veselja, ko sem gledal v nedeljo in ponedeljek to pestro množico v našem „Trbovskem domu“ v Gorici. Kaj vendar nas je zliko! Vendar so vsi ti inteligentni obrazi, si ti čokasti delavci, vsa ta nežna bitja — slovenske krvi!

Kdo bi si mislil pred leti, ko smo hodili gledat primitivne ad hoc predstave v naši „Čitalnici“, da tako v kratkem času pridemo do pravega gledališča? In vendar! Lansko leto lepe predstave Danilove družbe, letos pa vsa družba deželnega gledališča iz Ljubljane! Predstave sta bili dve, a obe uzorni, izvršeni. V nedeljo so igrali „Maškarado“, v ponedeljek pa angleško burko „Niobe“, oba rat pri polni hiši. To je dober znak časa, da se zavedamo Slovenci pomena gledališke umetnosti.

Iger in igralce ne bom preciziral, ker bi bilo odveč, ko je bila o obeh igrar kritika že v „Slov. Narodu“ in „Slovenca“, ko so igrali v Ljubljani. Zdaj je pa „Soča“ prinesla obširno oceno. Omenjam le, da se je umetnika Borštnikova odlikovala oba večera. Divili smo se vsaki njeni povsem dovršeni kretnji.

Pa, ali ni ironija, da izvestni krogi take predstave bagatelizirajo in bojkotirajo? Ne ironija, naravnost škandal, neodpušten škandal je to! — V tem času, ko se bratijo najekstremnejši elementi na Kranjskem, se pri nas bojkotirajo v umetniških ozirih! Ah! Srce se mi krči!...

Pa tudi drugače je v teh krogih mnogo gnjilega. Ali je to lepo, da je nekaj mladih gospodov, ki se držijo za bolj študirane, ki bojkotirajo čitalnico, slovenske kroge, slovensko kavarno itd. Povejte ljudje božji zakaj vse to?!

Čas je, da se razmere nekoliko uredijo kakor je edino prav. Poglejte Italijane, kako so edini v vsem in kako lepo demonstrirajo mirno proti Slovincem!

Zakaj ne bi bili vendar edini?

x Porotna razprava. Pozno v četrtek zvečer je končala razprava proti Avgustu Semulič, obtoženemu roparskega napada. Semulič je čevljar rojen v Brestovici 30. junija 1888 in tam pristojen. Na cesti pri Devinu je napadel 28. januarja t. l. svojega znanca mlinarja Petra Furlana, ki ga je bil vzel k sebi na voz. Semulič je ranil Furlana z drema streloma iz revolverja. Potem je pobegnil v Videm, kjer so ga zaprli. Zaslišanih je bilo mnogo prič in obtoženec je izjavil, da obžaljuje svoj čin, obsojen je na pet let težke ječe.

Branil ga je uradno dr. Biasotto, razprava je bila v laškem jeziku, čeravno ga obtoženec slabo umeje. Že preiskovalni sodnik v Vidmu se je izrazil, da ni mogel napraviti dobrega zapisnika, le zbog tega, ker Semulič ni zmožen italijansčine. Porotnikom je prevajal izpovedi obtoženca in nekaterih prič sodnijski tolmač E. Klavžar. Predsedoval je deželno sodni svetnik grof Albert Coronini. Kaj se ni mogla izžrebat slovenska porotna klop, ali pa ni nobenega slovenskega odvetnika, da bi se mu bila izročila b anitev?

x Goriški umobolni v Padovi. Da se napravi prostor za umobolne v prenapolnjeni bolnišnici usmiljenih bratov poslal je te dni deželni odbor 15 bolnikov v Padovansko norišnico. Med temi je 10 Furlanov in 5 Slovincov, namreč: Ivan Silč iz Orebovja, Josip Žižmona iz Renč, Ivan Slok iz Povirja, Stefan Uršič iz Gorice in Andrej Žilič iz Škrbine.

Kaj odlašala slavni deželni odbor, da še ne odpre luksurjorne deželne norišnice?! Saj je vendar dozidana in imela se je že davne izročiti v porabo. Koliko stane prevaženje bolnikov tje in nazaj, koliko stane njih oskrba v Italiji! Radi lepih oči gospodov deželnih odbornikov laški zavod naših bolnikov ne bo ceno oskrboval in lečil, puščal si bo svojo delo gotovo drago plačati — in dežela nima več virov za nove dohodke!

Vesti iz Štajerske.

Zastrupilo se je 21 šolskih otrok pri sv. Barbari v Halozah. Neki deček je vrgel velik kos bakrenega vitriola v posodo, iz katere so potem pili otroci vodo. Zdravnik jih je komaj rešil smrti.

Železnica v Slov. Bistrici se odpre dne 10. decembra.

Surovost. Štirimesečnega otroka Marije Dolar v Dobrni pri Celju je stara mati, jezna ker je jokala, tako vrgla ob posteljno stranico, da mu je počila lobanja in je otrok vsled tega umrl.

Vesti iz Koroške.

Konec bojkota piva na Koroškem. Sedaj je tudi na Koroškem konec bojkota piva. Napovedano zvišanje cene piva se zniža za delavska konsumna društva in tovarniške kantine za petino. Odpuščeni pivovarniški delavci se zopet vprejmejo v službo, drugih pa ne bodo odpuščali. Leta 1909, 1910 in 1911 bo zveza pivovarnarjev dajala po 1500 K za ponesrečene delavce spoznamno z vodstvom socialno demokratične stranke.

Poštno ravaateljstvo za Koroško s sedežem v Celovcu je zahteval v državnem zboru posl. Dobernig.

Zmrznili je v Velenju čevljaraki pomočnik Mirko Majcen. V pijanosti je obležal v cestnem jarku.

Pri konkurzn Winklerjeve banke v Celovcu je izgubilo svoj denar mnogo slovenskih posestnikov in posolov, ker so mislili, da je denar pri Nemcih varnejši nego pri Slovincih.

Gospodarstvo.

Boj proti slovenskim bankam. — Pred nekaj leti je izšel v Praški „Union“ članek, ki nam v peatni luči riše glavne vzroke sedanjenju divjanju nemškega časopisja proti slovenskim, posebno pa proti češkim denarnim zavodom. Ista piše:

„Pred kratkim je začel izhajati na Dunaju časopis „Der oesterreichische Volkswirt“, ki si je nadel, kakor kaže, za glavno nalogo napadati slovenske, posebno pa češke denarne zavode. Ta časopis je napadel češke banke, češ, da dovoljujejo iracionalne kredite industrijalnim podjetjem. Časopis ureruje neki

Podružnica.

Ljubljanske kreditne banke

Centrala v Ljubljani

TRST

PODRUŽNICE

Piazza della Borsa 10 v Spletu in Celovcu

Delniška glavica K 3.000.000.

Rezervni sklad K 300.000

Obavlja najkulantneje vse bankovne in menjalne posle ter kupuje in prodaja pod jako povoljnimi pogoji

devize in vse vrste denarja

Vloge na knjižice obrestuje za sedaj

..... z čistimi ..... 4 $\frac{1}{2}$ %

R. Neumann

Trst, Corso štev. 22.

Najboljše obuvalo za moške in ženske. — Specijaliteta ameriških čevljev: Humanie e King Qualitè. — Postolei in volneni čevlji.

Restavracija Hotel Abbazia

Via Goppa 20 (nasproti hotela „BALKAN“).

Impozanten uspeh vsako večer

šramelj kvartet

Vstopnina prosta.

Tvrška A. TOSORATTI

TRST, ulica Malcanton štev. 6

in podružnica Piazza Gianbattista Vico št. 2.

Prodaja po cenah, da se ni bati konkurence konfekcionirano in posteljno perilo, pokrivala prešita iz bombaževine in volne.

Fuštanci lawn-tenisa sivi in barvani. Perhal, zefir, volneno blago za ženske obleke. Volnene in bombažaste pletenine, diakaste ali gladke, bele in barvane za dečke in odrasle. Izbera drobnih predmetov.

Dr. RUD. ŠORLI

ZOBODZRAVNIK

klinike za zdrav. zob v Berlinu.

Plombovanje. — UMETNI ZOBJE

NAJPOPOLNEJŠA METODA.

Izdiranje zobov brez bolečine.

Upravljanje slabo zrasi zobov.

Sprejema od 9.—1. in od 3.—6. ure popoldne.

CORSO 49, uhoč ul. Silvio Pellico 1.

LORENZO BRUNA

TRST, ulica S. Anastasio 9.

Telefon št. 1432

Skladišče drv za ogenj, lesa za polje,

ogljje iz drvi in COKE

Hidravlični cement, angleške opeke,

katerih ne pokvari ogenj in druge vrste materiala

za zgradbe, kakor tanke opeke, gašeno apno itd.

Sladčičarna in pekarna s prodajo mleka

Bogata izbira sladčic in sladkarij, 2krat na dan svež kruh, hig. izdelan

Specijaliteta sladkih prepečenecv in konfetov za vsako priliko. — Fina in navadna vina lastnega uvoza.

Pivo v buteljkah znane tovarne v Plznu. — Mleko in alpsko maslo.

SLOVANI! podpirajte samo svoje narodno podjetje SLOVANI

SLOVANSKO

KNJIGARNO in PAPIRNICO

JOSIP GORENJCA, Trst, ul. Valdirivo 40.

Nuova Calzoleria Triestina

ulica G. Carducci 21 (prej ul. Torrente)

obuvalo za moške po sledečih cenah:

Čevlji (gete) za moške iz usnja Boxcalf po K 9—

Postoli za moške s trakom " " " 9.—

" " urez Derby " " " 9.60

" " urez Triumph " " " 5.60

Izbira razno vrstnega obuvala za gospode, gospe in otroke l. z.

čevlji in postoli najmodernejših krojev in oblik iz blaga l. vrste.

Delo solidno in natančno. CENE ZMERNE.

Slovenska mizarnica v Trstu

Majcen Miloš v Trstu ulica Leo

štev. 2 nam javlja, da ima zmiraj v

svoji delavnici pripravljene cele spalne sohe

in vso drugo pohištvo, ter da prevzema vsa-

kovrstno delo v svoji stroki. Ker je gospod

M. MAJČEN naš narodni obrtnik, ga naj-

topleje priporočamo slavnemu slov. občinstvu.

Teodor Korn

TRST, ulica Miramar štev. 65

Stavbeni in galanterij. klepar

Pokri ač streh vsake vrste.

Sprejemajo se vsakovrst-

na dela in poprave po

NIZKIH CENAH

Delo dobro in zjamčeno.

Poslovodja Franjo Jenko.

UMETNI ZOBJE

Plombiranje zobov

Izdiranje zobov brez

= vsake bolečine

v zobozdravniškem kabinetu

Dr. J. Čermák in G. Juscher

TRST

ulica della Caserma štev. 13. II. nadst.

Ulica Conti št. 2.

vokal Istituto

Walther Federn, za katerim se pa baje skriva poznana finančna oseba. List je bil ustanovljen neposredno potem, ko je znanemu gosposdu vilo neko praško delo in so se na češki strani pojavile razne težkoče nepravilnosti kartelu. Že prva številka omenjenega časopisa je prinesla razne napade na kraljevsko Prago in poleg tega udarila po čeških in v obče slovenskih denarnih zavodih posebno pa po „Osvobodilni banki čeških branilnic“ (Ustredni banka čeških sporitelov). Z očitno tendenco je predbeževal neko zvezo gospodarskih in političnih vprašanj in nato razlagal na dolgo slabe posledice, ki naj bi nastale iz tega. Glavni namen te mahinacije je bil da zbudi nezaupljivost pri nezadostno informiranem občinstvu in namigne vladnim organom, da zastavi mejo slovenski ekspanzivnosti. Ta skrb je pa tem nepotrebnejša, ker se slovenski in to posebno češki zavodi ravno natančno po določenih zakonov in statutih in ne tako površno, kakor je to možno pri ljudeh, ki pišejo te članke.

K sreči so pa začeli streljati po toči, ker češko ljudstvo spoznava vedno bolj veličinski pomen samostojne gospodarske organizacije in tako se bo ekspanzivnost gnana po dolgo zadrževani elementarni sili, nadejala. Tudi je že nemignil neki resen dunajski list tem člankarjem, da naj rajše obrnejo večjo pozornost na nemške denarne zavode in jih spodbujajo, da bodo lahko konkurirali s slovenskimi, posebno pa u češkimi bankami.

Podlago za trditve o dovoljevanju iracionalnih kreditov je bil slučaj nekega industrijalca, ki pa je predvsem živa ponešačenega kartelnega vspeha, katerega gotovi interesi rani krogi ne morejo pozabiti. Nekom tekstilnemu industrijalcu so bili v času, ko je bančni kartel še najlepše cvetel, diktirani od neke nemške banke pogoji, ki so bili že sami na sebi krvavi in tem neznojsnejši vsled posraskov obveznosti t. n. pr. opustitev prodaje na neko z banko v prijateljskih odnosih stoječo trgovsko družbo; s tem bi se seveda obrestni in provizija pomnožile. Zastoj se je obračal industrijalec do drugih bančnih zavodov, ker vsi so bili kartelirani in so se izogibali medsebojne konkurence. Pri tem si je bil ravnatelj neke dunajske podružnice stvari tako gotov, da je industrijalca prijazno potrkal po ramenih rekši: „No, la pojdite Vi češki patrijot, denarja ne dobite! Pojdite la k češkim bankam, zahtevajte per milijonov in češke banke se zrušijo.“

Češke banke pa niso pustile podjetnika na cedilu in od tod; izvira vsa jeza gotovih krogov. Češki industrijalec je dal pod primernimi pogoji rad prednost češkemu zavodu, kljub temu, da zadeva stvar ob razne težkoče, ker morajo pri čeških zavodih tudi prošnje glede majhnih kreditov pasirati cenzuro ravnateljstva, eksekutivnega in upravnega sveta, medtem ko so pri nemških zavodih take kupčije prepuščene vsemožnemu ravnatelju podružnice in je k večjemu potreben le telefoničen pogovor s centralo.

Drugi predmet napadov je bila zveza čeških denarnih zavodov z domačimi krogi, ki so prevzeli od c. k. železniške uprave v Galiciji dovažanje nafte za tamšnje železnice. Na to so razglašali dotični organi, ne brigajoč se za razne karte, na katerih je kupčija temeljila, isto za jako riskantno in govorili o velikih zgubah, ki so jih baje trpele velike dunajske banke. Z pa nekolikih dneh se je pa stvar pojasnila in pokazalo se je, da se je potegovala za to riskantno podjetje neka dunajska družba z vsemi dovoljenji in nedovoljenji sredstvi, ter zahtevala za to še manjše garancije. Danes sicer še ni znano, kako se kupčija sklence, ker je stvar kompetentna c. kr. vlada, ki se do sedaj še ni mogla ubrati vpliva raznih finančnih parazitov. S tega stališča naj se presoja razna časnarska poročila, ki se skušajo vriniti tudi v krog slovenskih, posebno čeških čitateljev, katerim se pa gotovo pokazuje vrata. Če se upaje nastopati nemška glasila že v Pragi sami proti slovenskim in posebno češkim denarnim zavodom, tedaj je tudi naša naloga, da zapustimo svoje dosežanje, mnogo preobzirno stališče in odločno povemo, da se nimamo potrebe nikomur vsiljevati. V resnici so začeli izprevidati naši industrijalci, komercialni in denarni zavodi, da je že zadnji čas, da se postavimo mi kakor tudi ostali slovenski narodi na lastne noge in odklanjamo nam z eno očitno tendenco nujno „pommo“.

Da uvidevajo to tudi v kartelnem taboru dokazuje dejstvo, da so se začeli koncentrirati napadi proti delovanju čeških bank na dunajskih tleh, ki so jih smatrali za izključno domeno. V dunajskem „Deutsches Volksblatt“ se s krajno strastjo napada „Osvobodilna banka čeških branilnic“, ki izkazuje že sedaj 11 milijonov več vlog nego nemška Osvobodilna banka. V tem časopisu se opozarja ponovno na množitev čeških bank na Dunaju in predvsem na vzroji podružnic Živnostenske banke ter roti nemške kroge, da naj se ogibajo vsake zveze z njimi. Češke banke se sumničijo, da dovoljujejo ugodnejše pogoje in pridobivajo na ta način nemške branilnice, katerim niso znane razmere.

Združba pa ni naperjena le proti nemškim denarnim zavodom, ampak se apelira tudi na nemške kapitaliste in komercialne kroge, da naj bojkotirajo češke denarne zavode.

Vmešava se pri tem seveda interes nemške narodnosti, da bi tem lažje branili dosežanje kreditni monopol, katerega so mogli

Nemci kakor Nemci presteto drago plačevati nemškemu bančnemu kartelu. Za narodno gospodarsko korist slovenskih narodov je emancipacija teh evropskih življenjskih pogojev, ker ne oziroma se na carstvo proti prevelikim zahtevam, nudi neodvisnost element, ki ga zdravo gospodarsko življenje ne more nikdar pogrešati.

Zadnje brzajavne vesti.

Poklonstvena adresa borznih zbornic.

DUNAJ 28. Danes popoldne so prišli k ministerskemu predsedniku baronu Bienerthu zastopniki avstrijskih borznih zbornic ter so mu povodom cesarjevega jubileja izročili poklonstveno adreso borznih zbornic. Med drugimi je bil od tržaške borze navzoč predsednik di Demetrio.

Poklonstvena adresa bosanskih učiteljev.

SARAJEVO 28. Bosansko-hercegovsko učiteljsko je izročilo danes načelniku deželne vlade poklonstveno adreso na cesarja.

Slavnostna seja poslanske zbornice.

DUNAJ 28. Na današnji slavnostni seji poslanske zbornice ni bilo socijalnih demokratov, čeških in nemških radikalcev. Vsa slavnostna seja je trajala kakih pet minut.

Ogrski državni zbor.

BUDIMPEŠTA 28. Zbornica je nadaljevala specialno razpravo o proračunu. Del. Supilo je interpeliral v stvari takozvanih „hrvatskih legij“, ki da niso drugo, nego da motijo mir.

Kralj Peter.

Londonški „Daily Express“ poroča iz Belegrada, da je bolehnost kralja Petra posledica mrtovca, ki ga je nedavno zadel. Kralj govori še vedno težko.

Nemški državni zbor.

BEROLIN 28. Državni zbor je nadaljeval prvo razpravo o reformi državnih financ.

TURCIJA.

CARIGRAD 28. Sultan je danes po selamiku sprejel člane balkanskega komiteja in tri člane mladoturškega komiteja. CARIGRAD 28. Govori se, da delujejo tukaj mudeči se členi balkanskega komiteja za turško-bolgarsko zblizanje.

je jako interesantna iznajdba.

Taje svinčnik ki ostane vedno tist, brez da se ga ostri ali obrača. Tudi barvni svinčniki nedosežno tenki in trdni. — Eleganten, priroben in nerazbiten. — Dobi se povsod ter stane K 1.20.

Schicht-ovo milo (znanka „jelen“) opere bolje in hitreje nego vsako drugo milo. Isto ne škoduje ne peru ne rokam. One gospodinje ki rabijo to milo, prihranijo na času, denarju in delu.

Gosp. H. Modrichy, prodajalica manifestnega blaga (ul. Belvedere 32) časti se naznaniti mnogobrojnim slovenskim odjemalcem da je zazložil za zimsko sezono svojo prodajalnico s prešitimi pokrivali posebne vrste, robci, pletenino, fuštanjem in drugim blagom za gospe po jako zmernih cenah.

Otroški glasovi. Nagla gonja; in nespremenjeno delo, ki človeka tako hitro postarata dopuščata mu le malo časa, da se zamore spominjati lepih otroških let. Tem bolj mehko je človeku pri srcu, ako se more v kratkih urah počitka spominjati na davno preteklo dobo. Kakor glas orgel ali zvonu mu doni tedaj na uho, ko misli na pretekla časa. Posebno stopa pred oči lepi božični čas, ali kmalu zgine ta slika, ter se odmakne zopet v minulost. Angeljsko zvonilo za božično drevo katero izdeluje c. in kr. dvorna trtka Jan Konrad v Mostu št. 1898 (Češko) ne da, pušča da zgine popolnoma ta krasna slika, ampak da se vrača zopet in zopet. Opozorjamo cenj. čitatele na oglas v našem listu, kjer se dobi vse podrobnosti o tej krasni novosti. Na zahtevo pošila imenovana trtka bogato ilustrovane cenike zastoj in poštneine prosto.

Mali oglasi.

Stanovanje tri sobe, sobica, kuhinja, Greta 409 blizu nabrežinskega vodovoda (Aurisa) za oddati takoj; krasen razgled. (1876)

Dobro in pridno hišno gospodinjico staro 30 - 40 sprejme v službo mala družina. Naslov pove Inzeratni odd. Edinosti. 1873

Opremljena soba odda se takoj pri majhni slovenski družini. — Ulica Paduina 11, vrata št. 24. 1874

JOSIP KURET

Trst - ulica Chiozza 4. - Trst

Veliko skladišče krme

TRST, ulica Chiozza 3

(direktni uvoz)

V mlekarni „Hrušica“ ulica delle Poste št. 16 dobiva se naravni med i vrste. 1794

Prodajalnica ilovnatih predmetov, v do-bri legi, z gotovim delom, s slovenskimi odjemalci, se prodaja pod ugodnimi pogoji. Pojasnila daje Cesare, Kavarna Corso.

Proda se nov lep štedilnik. Naslov: via Coroneo št. 1, 5: nadst. Stegovec. 1871

Kraški teran in belo vipavsko, prodaja Anton Starc, Trst, ul. San Lazzaro št. 22, po 96 stotink liter, in belo 72 stot. Za gostilničarje in vrstnarje dogovorne cene 1872

Jesih (ocet) najboljši vrste zalaga tržaška tovarna jesih Maksimilijan Dann, Trst, ulica Antonio Caccia št. 11. Peveroni in Citrali v steklenicah.

Kobal Anton TRST, ulica Giuliani št. 25 Trgovina jestvin, sveže blago cene zmerne. 1603

Esposito & Bassa nasledniki Jakoba Klemene — Trst, ulica San Antonio 1. Trgovina manufakturne blaga in malih predmetov ter sukna za ženske obleke.

HUGO PRESSAN, TRST, ulica Acquedotto št. 3. Zaloga napoljske in siciljske testenine (pasta) po 64, 68 in 72 stot. kg kakor tudi bolonjskega riza. Najfineje italijansko maslinovo olje. Nisko po K 1.12, 1.20, 1.40, 1.60 in 1.80 liter. Specialitete. 1772

Pult (visoka pisalna miza) malo časa rabljen prodaja „Inzeratni oddelk Edinosti“ (via G. Galatti št. 18, pritličje — Narodni dom). 1784

Dve veliki sobi uporabo kuhinje se odda v najem za 22 gid. mesečno. Ulica Fabbri št. 1, po Scala dei Fabbri na desni. Voda v hiši. 1889

Stanovanje primerno išče mala družina 3) osebe) v bližini velike vojašnice. Prednost imajo stanovanja v novi hiši, ali ona, katera imajo vpljano vodo in plin. Pogodba tudi za več let. Ponudbe pod „Tri osebe“ na Inzeratni oddelk Edinosti. 1721

Anton Bergenc Trst, ulica Bacchi št. 9. Veliko skladišče istrskega, dalmatinskega in furianskega vina. Vino je naravno, garantirano in se prodaja za družine franco na dom. Istrsko in furiansko po 56 stot. liter in dalmatinsko po 72 st. liter. 1394

Pozor gospicam! Pouk v rezanju, si-vanju vsakovrstnega ženskega oblačila z lastnim delom. Cene nizke. — Podgornik-Jersek, Farneto 10.

Skladišče istrskega vina Trst, ulica Stadion 11, dobi se duerno Frana št. 7. — Prodaja na drobno in debelo. — Na malo: črno in belo po 56 stot. liter. Za gostilničarje cene po dogovoru. V skladišču se prodaja tudi na drobno za pitje. Priporoča se slav. občinstvu: Stanko Reaković. 1864

Pisarna dr. Gregorina in dr. Slavika sprejme pisarniškega vajenca.

Prodajo se obleke, površniki, paletots za moške in dečke. — Plačilo na obroke. KORIS, ulica Giosue Carducci št. 16, prvo nadst., blizu restavracije Cooperativa (ex Hacker). 1813

V dobroznani slaščičarni LUIGI CO-VACICH, Trst ulica Stadion 11, dobi se duerno Frana št. 7. — Prodaja na drobno in debelo. — Na malo: črno in belo po 56 stot. liter. Za gostilničarje cene po dogovoru. V skladišču se prodaja tudi na drobno za pitje. Priporoča se slav. občinstvu: Stanko Reaković. 1864

Velika zaloga plašcev

dolgih paletot, jop, oblek, kril in bluz za gospe in gospodične. Obleke in površniki za dečke in deklece vsake starosti. — Cene zmerne.

Giorgio Jess fu G.

Trst, ulica Barriera vecchia šte. 15.

Prodaja na drobno .:

od 30. nov. do 5. dec. 1908. — SENO zdrave in suhe kakovosti po K 8.60. — SLAMA suha in zdrava 6.30 za kg 100. Sprejema dobave v vsaki množini do 19. do včetega 26. septem. 1908 po najnižjih dogovorih cenah.

TOVARNA

dežnikov

Francesco Zanetta

TRST, Piazzetta S. Giacomo 1 - Corso Izvršuje se vsaka poprava.

Cene, da se ni bati konkurence.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Za vsakdanjo uporabo v umivalni vodi.

Pristni MACKOV KAISER BORAX je že mnogo let temu najmilejši in najzdravejši lepotilno sredstvo za kožo. Isti dela vodo mehko in kožo čisto, nežno in belo, in je priljubljeno antiseptično sredstvo za negovanje ust in zob v medic. uporabi. Pazite pri nakupovanju. Prišno samo v rudečem kartonu z gornjo varst. znamko po 15, 30 in 75 vinarjev, z obsežnim navodilom. Nikdar goli. — Edini izdelovatelj za Avstro-Ogrsko GOTTlieb VOITH, Dunaj III

G. Kehiayan
TRST — Corso šte. 23
Ni potrebno naročati na Dunaju

URE
nikelnate od K 4 naprej
srebrne " " 6 " " " 9 " "
zlate " " 10 " "

PRSTANI
14 karatni od K 6 naprej
14 " 1 dijam. " 10 " "

BUDILKE
garantirane od K 3.50 naprej
Vrhu tega bogata izbira zlatih in srebrnih verig, uhanov, brošev itd.

Direktni dovoz štajerskih kokoši la-ajc. Specialiteta: Graške Poularda. Cene dogovorne. — Postrežba na dom. Ulica Campanile št. 15.

Valentin Zorzini

urar in dragotina

Trst, ulica Mlada vecchia št. 1 (Za ložo)

Izbor zlatih in srebrnih predmetov

zlatih in srebrnih ur po najzmer. cenah.

Sprejme se popraviljanja vsake zlatanine in ur. — SPECIALITETA v popraviljanju urnih zaklepnic.

Pozlačenje in srebrnenje vsake kovine

potom pile ali ognja, in urezi.

Slav. občinstvo se naproša, da obišče prodajalnico

Edoardo Schambik

Trst - Piazza della Borsa 8 - Trst

kjer najde jako bogato izbero

igrač in drugih artističnih predmetov pripravnih za darove.

Vse absolutna novost. po stalnih a najzmernejših cenah

Nihče ni primoran kupiti.

Sprejema vsakovrstna stavbinska dela (n. pr. utemeljitev in izvršitev hiše) kakor tudi izkopavanja, zasipanja, vodotoke, dela s sadreno malto, ederskim in artifice, kamnom, cementnimi ploščami, ilovino, betonom in armiranim cementom, zazidanje kotlov in peči. Stavi v delo motorje, poprave na pročeljih ter izvršuje vsako notranje delo.

Deln. glavica K 10,000.000
Telefon 19-95**Osrednja banka čeških hranilnic**

Podružnica v Trstu — Piazza del Ponterosso 3

vloge na knjižice.

Vloge na tekoči račun do

Menjalnica. — BANČNO TRGOVANJE VSEH VRST. — Premijene vloge po 4 $\frac{3}{4}$ %

Centrala denarnih zavodov avstro-ogrskih. — Izdaja sirotinsko-varne 4% bančne obligacije.

Vlog okoli K 85,00.0000—
Naslov za brzojav: SPOROBANKA.**Giuseppe d'Andrea**

Teracerarski mojster

Trst - San Giacomo in Monte 6

Prvo podjetje za navadna in
fina teracerarska dela

obstoječe od leta 1852

Sprejme se tudi popravljanja.

Svajališče v Mirodilnici Mizzan (S. Giacomo) S. Jakob.

Zaloga ovsia in klaje

Prodaja tudi koruzno perje za postelje

M. ud. ZERQUENIK

ulica Luigi da Palestrina 2 (ogel ul. Coroneo).

TRST, Trg Ponterosso 7

blizu vodnjaka.

Prodaja porcelana

stekla, ponev iz litega železa, žlice in vilice, drobnih predmetov in igračk. Kutice in metle iz slame in žime. Glavniki, torbe za nakupovanje, listnice in mošnjički, vse po najzmernejših cenah.

Dr. A. Barkanović

specijalist za notranje in živčne bolezni

ima

SVOJ AMBULATORIJ

v Trstu v ulici Sanità št. 8

ORDINUJE: vsak dan od 10 $\frac{1}{2}$ do 12 $\frac{1}{2}$ ure zjutraj in 4.—5. popol.

Delalnica pohištva iz bambusa

indijskega trsta in vrhovine

ENRICO PREUER, Trst

ulica Nuova št. 22

Maslonjači, stolice, riposé, mizice, cvetlična stojala, etagere, skarnice, pečna okrilja, vertice itd. po najzmernejših cenah.

Nova prodajalnica ur in dragocenosti

G. BUCHER

(ex drug Drag. Vekjeta)

CORSO št. 36 — TRST

Nasproti prejšnje prodaje DRAG VEKJET.

Bogati izbor zlatanine, srebrnine, dragocenosti in žepnih ur. Kupuje in zamenjuje staro zlato in srebro z novimi predmeti. — Sprejema naročbe in popravlja vsakovrstno, srebrnino in žepne ure. — Cene zmerno.

Dr. Fran Korsano

specijalist za sifilitične in kožne bolezni

ima svoj ambulatorij

v Trstu, v ulici San Nicolò št. 9

(nad Jadransko Banko)

Sprejema od 12. do 1. in od 6. in pol do 8. in pol pop.

Hermangild Trocca

Barriera vecchia št. 8

ima veliko zalogo

mrtvaških predmetov

za otroke in odraslene.

Venciod porcelana in biserov vezanih z rade-
deno žico, od umetnih cvetlic s tra-
kovi in napisi.

Slike na porcelanastih ploščah za spomenike.

Najnižje konkurenčne cene.

Veliko skladiščein posoda glasovirjev, —
pianinov in harmonijev,
prvih tu- in inozemskih tovarov.**glasovirji Bösendorfer**Uglašenja in poprave se izvršujejo z največjo natan-
čnostjo in po zmernih cenah.starodavna tvrdka **LUIGI ZANNONI**

TRST, Piazza S. Giacomo 2, CORSO.

Ulica Arcata št. 1, tik gostilne „All' Antica Ussaro“

Velika zaloga zgotovljenih oblek
za jesensko in zimsko sezono.Novi dohodi oblek, jop, paletot, toliko za moške kakor tudi za dečke, vse iz tu-
in inozemskega blaga in po cenah, da se ni bati konkurence.
Vrhu tega je prodajalnica založena s črnimi oblekami kakor tudi blagom za naro-
čila po meri.

Udani Vittorio Piscur.

Ulica Arcata št. 1.

Prva slovenska zaloga in tovarna pohištva**Andrej Jug, Trst**

CENE BREZ KONKURENCE. ulica sv. Lucije št. 18 (za dež. sodiščem) SVOJI K SVOJIM!

Grand hotel „Union“ v Ljubljani.

Komfort prve vrste.

Nad 100 sob.

1000 K nagrade!ne velja toliko kakor
dobra najmodernejša

REM. GLORIA

srebrna ura za gospode

prej K 20.—

sedaj K 8.—

vsaki uri je priložen
garancijski list za
3 letaVsaki uri je priložen
garancijski list za
3 leta

prej K 20.—

sedaj K 8.—

Ta elegantna ura ima skrbno izdelana na kamnih tekoča kolesca, 3 krasne
gravirane pokrove z vzmetom in stane mesto K 20 samo K 8.— s kazalcem
sekund K 9.— — Pošilja pod poštanim povzetjem

Avstrisko-exportno podjetje UR, Dunaj - Westbahnhof 101.

FILIP IVANIŠEVIČ

zaloga dalmatinskega vina

lastni pridelek v Jesenicah pri Omišju

v ulici Valdirivo št. 17 (Telefon 1405)

v kateri prodaja na malo in veliko. — Nadalje
priporoča slav. občinstvu svoje gostilne „All'Adria“
ulica Nuova št. 11 in „Al fratelli dalmati“, ulica
Zudeche št. 8. v katerih toči svoja vina i. vrst.**BOGOMIL PINO**

bivši urar v Sežani

ima svojo novo

prodajalnico ur

v TRSTU

ul. Vincenzo Bellini št. 13

nasproti cerkve sv. Antona novega

vsakovrstne verižice po
pravih tovar, cenah.

:: MIRODILNICA ::

E. Cociancich

Trst, ulica Ugo Foscolo

Filialka: ulica dell' Industria št. 668

TELEFON 19-6

Zaloga krajfonlekdomn em-izdelanih
barv, posebna oromo za čiščenje poda.
PRODAJA NA DROBNO IN DEBELO.**Fran Žagar**

priporoča svojo

Prodajalnico jestvin

in zalogo plinovih mrežic

ulica Commerciale 15

Ima na razpolago vino lastnega pridelka,

teran in belo vipavsko.

Razpošilja proti povzetju pakete po 5

kg vsakršnega jestvinskega blaga: kavo

čaj, riž, testenine, olje itd.

DROGERIJA **Josip Zigon** ul. Caserma 8

FILIALKA NA PROSEKU ŠTEV. 140

Izbor drog, barv, šopiščev, pokosti,
parfumov, fin. mila. — Zaloga mineralne vode,
voska za parkete, na mrzlo pripravljenega
služe, tamarinda, malinovec itd. itd.Večkratno odlikovano
prva in edina**Livarna Zvonov**

v TRSTU

artistična vliivanja

Romeo Capagna

Trg della Valle in

sv. Ivan (Vrdela)

TELEFON številka 1674

Oglase, poslana, osmrtnice, zahvale, male
oglasje in v obče kakršnokoli vrsto oglasov
sprejme „Inseratni oddelek“ v ulici Giorgio
Galati št. 18 (Narodni dom) polunadstropje,
levo. Urad je odprt od 9. zjutraj do 12. in
od 3. do 8. popoldne. Po noči se vsprejema
v „Tiskarni Edinost“.**JADRANSKA BANKA v TRSTU**

Filialka v Opatiji

Via della Cassa di Risparmio št. 5 (lastno poslopje).

Filialka v Opatiji

KUPUJE IN PRODAJA

— VREDNOSTNE PAPIRJE —
(RENTE, OBLIGACIJE, ZASTAVNA PISMA,
PRIJORITETE, DELNICE, SREČKE i. t. d. i. t. d.)

— VALUTE IN DEVIZE —

PREDUJMI NA VREDNOSTNE PAPIRJE IN BLAGA
LEŽEČE V JAVNIH SKLADIŠČIH.

ESKOMPT MENIC IN INKASO. BORZNA NAROČILA

— SAFE — DEPOSITS —

PROMESE K VSEM ŽREBANJEM. — — —

— ZAVAROVANJE SREČK. — — —

MENJALNICA.4 $\frac{1}{4}$ %

VLOGE NA KNJIŽICE.

— TEKOCI IN ZIRO RACUN —

VLOZENI DENAR OBREŠTUJE SE

OD DNE VLOGE DO DNE VZDIGA.

STAVBNI KREDITI — KREDITI PROTI

— DOKUMENTOM VKRCAJJA. — — —

Uradne ure: 9.—12., 2.—3.—5.—30. — Brzojavi: „JADRANSKA“ — Trst. — Telefon: 1463 in 1793.